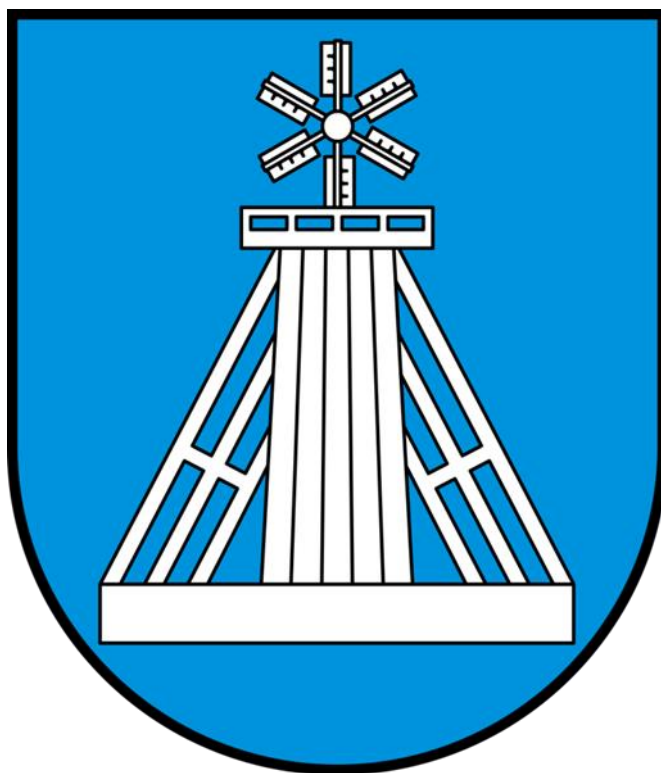

**Raport z realizacji
Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Miejskiej Ciechocinek na lata
2020-2023 z uwzględnieniem
perspektywy do 2026 r.
za lata 2022-2023**

Marzec, 2025 r.

**Raport z realizacji
Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Miejskiej Ciechocinek
na lata 2020-2023 z uwzględnieniem
perspektywy do 2026 r.
za lata 2022-2023**

Zamawiający:

Gmina Miejska Ciechocinek
z siedzibą:
Urząd Miejski w Ciechocinku
ul. Mikołaja Kopernika 19
87-720 Ciechocinek

Wykonawca:

Opracowania Środowiskowe
Andrzej Karkowski
Osiedle Czecha 127/30
61-298 Poznań

www.opracowaniasrodowiskowe.pl

Spis treści

1. INFORMACJE OGÓLNE	4
1.1. POTRZEBA I CEL OPRACOWANIA.....	4
1.2. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA.....	4
1.3. METODA OPRACOWYWANIA.....	5
1.4. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU DLA KTÓREGO SPORZĄDZANY JEST RAPORT.....	6
2. OCENA STANU ŚRODOWISKA W LATACH 2022-2023.....	8
2.1. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	8
2.2. ZAGROŻENIA HAŁASEM.....	15
2.3. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE.....	21
2.4. GOSPODAROWANIE WODAMI	22
2.4.1.WODY POWIERZCHNIOWE.....	22
2.4.2.WODY PODZIEMNE.....	28
2.4.3. ZAGROŻENIE SUSZĄ I ZAGROŻENIE POWODZIĄ.....	28
2.5. GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA.....	31
2.6. ZASOBY GEOLOGICZNE	31
2.7. GLEBY	33
2.8. GOSPODARKA ODPADAMI.....	33
2.9. ZASOBY PRZYRODNICZE.....	38
2.10. POWAŻNE AWARIE PRZEMYSŁOWE	41
3. WYKAZ INWESTYCJI ZREALIZOWANYCH W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM.....	42
4. ANALIZA WYDATKÓW GMINY MIEJSKIEJ CIECHOCINEK W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA NA TŁE OGÓŁU WYDATKÓW	49
5. SPÓJNOŚĆ Z PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA SZCZEBŁA POWIATOWEGO	50
6. BARIERY REALIZACJI ZADAŃ.....	50
7. ANALIZA WSKAŹNIKOWA REALIZACJI ZADAŃ	52
8. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z PRZEPROWADZONYCH ANALIZ	56
9. PODSUMOWANIE	57
10. KONTYNUACJA MONITORINGU	60
SPIS TABEL.....	62
SPIS RYCIN	62

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1. POTRZEBA I CEL OPRACOWANIA

Powszechne zainteresowanie problematyką ochrony środowiska, w każdej dziedzinie życia człowieka wymaga opracowywania dokumentów, które zbierają informacje o stanie środowiska oraz wyznaczają cele ekologiczne, które prowadzą w konsekwencji do zrównoważonego rozwoju obszaru.

Wynikiem procesu planowania są programy, zawierające wizję rozwoju systemu zarządzania ochroną środowiska, określające propozycje i warunki rozwiązań. Takim właśnie jest **„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Ciechocinek na lata 2020-2023 z uwzględnieniem perspektywy do 2026 r.”** podlegający raportowaniu.

Podstawę prawną opracowania niniejszego raportu stanowi art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Przepis wskazuje, że organ wykonawczy gminy sporządza co dwa lata raport z realizacji programu ochrony środowiska. Burmistrz Ciechocinka został zobowiązany do sporządzenia raportu i przedstawienia go Radzie Miejskiej. Po przedstawieniu raportu Radzie Miejskiej, raport powinien zostać przekazywany do organu wykonawczego powiatu. Nie jest wymagana żadna opinia czy uzgodnienie.

Ważna jest również **potrzeba praktyczna** opracowania raportu. Dokument opracowano po to, aby prowadzić ciągłą aktualizację zamierzonych działań, dostosowywać je do aktualnej sytuacji i mierzyć ich stopień wykonania. Przeprowadzanie analiz czasowych pozwala określić obszary, które faktycznie się rozwijają, a nad którymi trzeba nadal pracować.

Porównanie uzyskanego obrazu ze stanem polityki ochrony środowiska Gminy Miejskiej Ciechocinek opisanym w raportowanym programie powinno dać odpowiedź na pytanie, w jakim stopniu udało się zrealizować przyjęte założenia i zaplanowane przedsięwzięcia.

Zadaniem raportu jest więc ocena zakresu i stopnia wykonanych zadań, które przewidziano do realizacji w raportowanym programie. Zgodnie z dostępnymi danymi oceniono stan i jakość poszczególnych komponentów środowiska.

Niniejsze **opracowanie stanowi realizację ustawowego obowiązku za lata 2022-2023.**

Zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko opracowany raport podlega zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Miejskiej Ciechocinek.

1.2. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Ciechocinek na lata 2020-2023 z uwzględnieniem perspektywy do 2026 r.” przyjętego jako załącznik do Uchwały Nr XXI/154/20 Rady Miejskiej Ciechocinka z dnia 22 czerwca 2020 r.

Raport stanowi podsumowanie stopnia realizacji przedsięwzięć przyjętych w Programie. Dotyczy to wszystkich zadań zapisanych w Programie: tych realizowanych bezpośrednio przez

samorząd gminny, jak i wszystkie inne podmioty działające w zakresie ochrony środowiska na jego terenie.

W raporcie z realizacji programu ochrony środowiska **przeanalizowano stan następujących komponentów środowiska** (w programie nazywa się je obszarami interwencji):

- ochrona klimatu i jakości powietrza,
- ochrona przed hałasem,
- ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym,
- gospodarowanie wodami,
- gospodarka wodno– ściekowa,
- gospodarowanie zasobami geologicznymi,
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
- zasoby przyrodnicze,
- zagrożenia poważnymi awariami,
- edukacja ekologiczna.

Niniejszy raport nawiązuje do wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska opublikowanych przez Ministerstwo Środowiska we wrześniu 2015 r. (z późniejszymi zmianami). Raport wykonano w ten sposób, aby prezentowane dane mogły stanowić podstawę do opracowania nowego programu ochrony środowiska dzięki rzeczowej i merytorycznej ocenie stanu środowiska przyrodniczego oraz infrastruktury komunalnej związanej z ochroną środowiska.

1.3. METODA OPRACOWYWANIA

Zakres niezbędnych informacji jakie powinien zawierać raport wynika z treści przyjętego programu. W niniejszym raporcie przedstawiono postępy w realizacji zadań zapisanych w raportowanym programie. Wykorzystano metodę opracowania polegającą na przeanalizowaniu i przetworzeniu pozyskanych danych oraz ich przejrzystej i zrozumiałej prezentacji.

Podstawowe dane źródłowe do wykonania raportu stanowią:

- sprawozdania z realizacji budżetu Gminy Miejskiej Ciechocinek za lata 2022-2023,
- informacje pozyskane z Urzędu Miejskiego w Ciechocinku,
- informacje zebrane od innych instytucji i podmiotów zaangażowanych w ochronę środowiska, w tym zarządców sieci wodno-kanalizacyjnej czy komunikacyjnej,
- dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Bydgoszczy dotyczące monitoringu środowiska,
- informacje prezentowane przez Główny Urząd Statystyczny – będące źródłem danych w zakresie analizy wskaźnikowej,
- informacje z innych źródeł pozyskane we własnym zakresie.

Wg GUS, na koniec roku 2021 **liczba ludności** zamieszkująca opisywany obszar wynosiła 10 349 osób, rok później 10 266 osób, a w dniu 31.12.2023 r. tj. na koniec okresu sprawozdawczego 10 153 osoby. Biorąc pod uwagę dane wieloletnie obserwuje się stopniowy spadek liczby ludności. Jednocześnie należy zwrócić uwagę na funkcję uzdrowiskową Ciechocinka. Liczba kuracjuszy oraz osób odwiedzających nierejestrowanych może szacunkowo wynosić nawet tyle samo, co stała liczba mieszkańców Ciechocinka.

Struktura ekonomiczna ludności, według danych za 2023 roku pochodzących z GUS, przedstawia się następująco:

- grupa ludności w wieku przedprodukcyjnym stanowi 13,8 % ogólnej liczby mieszkańców,
- ludność w wieku produkcyjnym stanowi 51,2 % liczby mieszkańców,
- ludność w wieku poprodukcyjnym stanowi 35,0 % ogólnej liczby ludności.

W Gminie Miejskiej Ciechocinek obserwuje się stopniowe zwiększanie udziału ludności w wieku poprodukcyjnym co jest trendem ogólnokrajowym.

Biorąc pod uwagę dane Głównego Urzędu Statystycznego dotyczące zarejestrowanych **podmiotów gospodarczych** (stan na 31.12.2023 r.), na terenie opisywanego terenu działa 1477 podmiotów gospodarki narodowej, w tym 43 w sektorze publicznym. Dominują małe podmioty gospodarcze sektora prywatnego, zatrudniające nie więcej niż 9 osób, których na koniec okresu sprawozdawczego było 1419). Liczba podmiotów zatrudniających 10-49 osób wynosi 43. Ponadto 14 podmiotów zatrudnia 50-249 osób, a tylko jeden podmiot zatrudnia więcej niż 250 osób.

Jednym z największych zakładów produkcyjnych na terenie miasta są Zakłady Produkcji Zdrojowej przy ul. Solnej 6, w którego skład wchodzi rozlewnia wód mineralnych i warzelnia soli. Uzdrowisko Ciechocinek S.A. jest największym zakładem pracy w powiecie aleksandrowskim.

Zdecydowana większość funkcjonujących w Ciechocinku przedsiębiorstw to zakłady związane z funkcjami sanatoryjnymi. Ponadto poza służbą zdrowia mieszkańcy znajdują zatrudnienie głównie w administracji i w oświacie. Prywatni przedsiębiorcy poza prowadzeniem pensjonatów, rozszerzają zakres świadczonych usług o usługi turystyczne.

Poza zakładami lecznictwa uzdrowiskowego i ich otoczeniem na obrzeżach miasta lokują się mniejsze zakłady produkcyjno-usługowe o charakterze nieuciążliwym dla środowiska.

Zmiany w strukturze demograficznej ludności obszaru prowadzą do konieczności podejmowania działań w zakresie **rozwój infrastruktury** społecznej i technicznej poprzez: przygotowywanie terenów pod zabudowę mieszkaniową, rozbudowę lub modernizację sieci komunikacyjnej, sieci handlowej, infrastruktury łączności, edukacji, związanej z rekreacją itp.

Podstawowym dokumentem, który ukierunkował politykę rozwoju przestrzennego Gminy Ciechocinek jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ciechocinka uchwalone uchwałą nr XXXV/195/2017 z dnia 29 maja 2017 roku określające kierunki i politykę zagospodarowania przestrzennego miasta zmienione uchwałą nr LXIX/435/23

Rady Miejskiej Ciechocinka z dnia 12.09.2023 r.¹ Część obszaru objęta jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.²

2. OCENA STANU ŚRODOWISKA W LATACH 2022-2023

2.1. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

Głównym źródłem zanieczyszczeń w Gminie Miejskiej Ciechocinek jest emisja powierzchniowa pochodząca z indywidualnych palenisk domowych. Problemem jest spalanie niskiej jakości surowców w przestarzałych i mało wydajnych piecach w gospodarstwach domowych. Zjawisko jest szczególnie widoczne w zwartej, słabo przewietrzanej zabudowie w okresie jesienno-zimowym i bezwietrzne dni. Podobny problem może występować również w małych firmach produkcyjno-usługowych, z których emisja nie wymaga uzyskania pozwolenia.

Szczególnie istotnym problemem jaki należy wyeliminować jest **spalanie odpadów w piecach indywidualnych**. Jest to **działanie niezgodne z prawem**. Substancje powstałe podczas spalania odpadów kumulują się w organizmie uszkadzając komórki oraz narządy wewnętrzne i mogą powodować choroby nowotworowe. W przypadku stwierdzenia termicznego przekształcania odpadów w instalacji do tego nie przeznaczonej podejmowane są sankcje karne wynikające z art. 191 ustawy o odpadach. Kara może wynieść nawet 5 000 zł. Postępowanie o ukaranie sprawcy następuje w trybie określonym w Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia. Zgłoszenia w przypadku podejrzenia spalania odpadów można przekazywać Burmistrzowi Ciechocinka lub Policji.

Wpływ na stan czystości powietrza atmosferycznego w Gminie Miejskiej Ciechocinek ma również emisja ze źródeł komunikacyjnych. Dotyczy to bezpośredniego otoczenia głównie drogi wojewódzkiej nr 266 (obecnie jest to droga gmina). W przypadku NO₂ najistotniejszy jest udział zanieczyszczeń komunikacyjnych.

Oceny jakości powietrza i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami, obejmujących obszar całego kraju. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. 2012 poz. 914) dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnianych w ocenach jakości powietrza obowiązuje następujący podział kraju na strefy.

Według tego podziału w województwie kujawsko - pomorskim wydzielono 4 strefy: aglomerację bydgoską, miasto Toruń, miasto Włocławek i strefę kujawsko - pomorską. Gmina Miejska Ciechocinek należy do strefy kujawsko - pomorskiej.

Sieć krajowa oparta jest o pomiary prowadzone przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Bydgoszczy. Dane pozyskiwane

¹ zmiana studium (...) została opublikowana na stronie

https://prawomiejskowe.pl/UrządMiejskiwCiechocinku/document/982330/Uchwała-LXIX_435_23

² miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego są dostępne na

<https://prawomiejskowe.pl/UrządMiejskiwCiechocinku/tabBrowser/keywords/133306/133306/Planowanie-przestrzenne>

z mierników GIOŚ są widoczne w trybie online na portalach i w aplikacji GIOŚ „Jakość powietrza w Polsce”.

Bezpośrednio na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek znajduje się stacja pomiarowa jakości powietrza GIOŚ (ul. Tężniowa - Park Tężniowy). Przeanalizowano też dane dla całej strefy kujawsko - pomorskiej, w skład której wchodzi Gmina Miejska Ciechocinek.

Wynikiem oceny dla wszystkich substancji podlegających ocenie (dla kryteriów: poziom dopuszczalny i poziom docelowy) jest zaliczenie strefy do jednej z poniżej wymienionych klas:

- ✓ klasa A - jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych albo poziomów docelowych,
- ✓ **klasa C** - jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny albo przekraczają poziomy docelowy.

W przypadku poziomu celu długoterminowego dla ozonu przyjęto oznaczenie klas:

- ✓ klasa D1 - jeżeli stężenia ozonu na terenie strefy nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- ✓ **klasa D2** - jeżeli stężenia ozonu na terenie strefy przekraczają poziom celu długoterminowego.

Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} i kryterium – poziom dopuszczalny dla fazy II zostały określone następujące klasy:

- ✓ klasa A1 - oznacza brak przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
- ✓ **klasa C1** – oznacza przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla fazy II.

Wartości poszczególnych poziomów substancji w powietrzu zostały zróżnicowane ze względu na **ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin**.

W ocenach pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi obecnie uwzględnia się: dwutlenek siarki (SO₂), dwutlenek azotu (NO₂), tlenek węgla (CO), benzen (C₆H₆), ozon (O₃), pył PM₁₀ i PM_{2,5}, metale ciężkie: ołów (Pb), arsen (As), kadm (Cd) i nikiel (Ni) w pyłach PM₁₀ oraz benzo(a)piren (B(a)P) w pyłach PM₁₀.

Oceny dokonywane pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin obejmują: dwutlenek siarki (SO₂), tlenki azotu NO_x i ozon (O₃).

W tabeli przedstawiono **klasy jakości powietrza dla poszczególnych zanieczyszczeń w strefie kujawsko - pomorskiej** w latach 2021-2023. Rok 2021 uwzględniono dla porównania zmian w okresie sprawozdawczym względem roku bazowego.

Tabela 1. Wynikowe klasy strefy kujawsko - pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2021-2023 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Zanieczyszczenie	Klasa		
	2021 r.	2022 r.	2023 r.
SO ₂ (dwutlenek siarki)	A	A	A
NO ₂ (dwutlenek azotu)	A	A	A
CO (tlenek węgla)	A	A	A
C ₆ H ₆ (benzen)	A	A	A
PM 2,5 (pył zawieszony)	A/C1	A/A1	A/A1

Zanieczyszczenie	Klasa		
	2021 r.	2022 r.	2023 r.
PM 10 (pył zawieszony)	C	C	A
B(a)P (benzo(a)piren)	C	C	C
As (arsen)	A	A	A
Cd (kadm)	A	A	A
Ni (nikiel)	A	A	A
Pb (ołów)	A	A	A
O ₃ dc (ozon – poziom docelowy)	A	A	A
O ₃ dt (ozon – poziom długoterminowy)	D2	D2	D2

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

Tabela 2. Wynikowe klasy strefy kujawsko - pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2021-2023 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Strefa	Rok	Klasyfikacja wg rodzajów zanieczyszczeń			
		O ₃ (dc)	O ₃ (dt)	NO ₂	SO ₂
Strefa kujawsko - pomorska	2021	A	D2	A	A
	2022	A	D2	A	A
	2023	A	D2	A	A

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, objaśnienia oznaczeń literowych takie same jak w poprzedniej tabeli

Dodatkowo należy wyjaśnić, że **zaliczenie całej strefy kujawsko-pomorskiej do klasy C / D2 nie oznacza, że przekroczenie wystąpiło bezpośrednio na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek**. Przyczyna może być w obrębie strefy. Stąd należy wyjaśnić, że opisywany obszar znalazł się poza obszarem przekroczeń w zakresie pyłów zawieszonych PM₁₀ i PM_{2,5}. Gmina Miejska Ciechocinek znajduje się natomiast w obszarach przekroczeń w rocznej ocenie jakości powietrza biorąc pod uwagę:

- BaP - ze względu na stężenie średnie roczne w pyłe zawieszonym PM₁₀ w latach 2021-2023,
- O₃ - ze względu na liczbę dni z przekroczeniem poziomu 8h w ciągu roku (poziom celu długoterminowego) w latach 2021-2023,
- O₃ - ze względu na wartość AOT40 w ciągu roku (poziom celu długoterminowego) w latach 2021-2023.

Ponadto zebrano dane zaprezentowane w opracowaniach „Raport problemowy na temat jakości powietrza w uzdrowiskach w Polsce w roku 2022” oraz „Raport problemowy na temat jakości powietrza w uzdrowiskach w Polsce w roku 2023” opracowanych przez GIOŚ Z poddanych w opracowaniu analizie 45 uzdrowisk, jedno znajduje się w Gminie Miejskiej Ciechocinek. Prowadzone pomiary jakości powietrza obejmują pył zawieszony (PM₁₀), benzo(a)piren (BaP), dwutlenek azotu (NO₂), ozon (O₃) oraz benzen (C₆H₆). Ocenę dla Gminy Ciechocinek za lata 2021-2023 przedstawiono na kolejnej stronie.

Pył zawieszony PM10: średnie stężenie roczne wyniosło:

- 23,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2021 r.,
- 20,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2022 r.,
- 17,6 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2023 r.

Percentyl S90,4 wyniósł:

- 43,9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2021 r.,
- 37,8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2022 r.
- 28,6 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2023 r.

Przytoczone wyniki wskazują, że stężenia PM10 nie przekraczały poziomu dopuszczalnego określonego dla stężeń dobowych D24. Stężenia średnie roczne były niższe od poziomu dopuszczalnego Da.

W 2022 r. odnotowano jeden dzień ze stężeniem 24-godzinnym pyłu zawieszonego PM10 przekraczającym poziom informowania.

Stężenie średnie roczne pyłu zawieszonego PM10 w 2023 roku na obszarze uzdrowiska zmniejszyło się o 12,6 % w stosunku do roku 2022. Stężenie 36 dobowego maksimum pyłu zawieszonego PM10 w roku 2023 zmniejszyło się o 24,3 % w porównaniu do 2022 r. (w obszarze uzdrowiska).

Stężenie średnie roczne **pyłu zawieszonego PM2,5** w roku 2022 względem roku 2021 zmniejszyło się w obszarze uzdrowiska o 4,8 %. W 2023 r. zanotowano dalszy spadek stężenia średniego rocznego pyłu zawieszonego PM2,5 – tym razem o 21,3 % w stosunku do roku 2022. Stężenie średnie roczne pyłu zawieszonego PM2,5 w 2023 roku wyniosło 12,9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Benzo(a)piren: średnie stężenie roczne wyniosło:

- 2,38 ng/m^3 w 2021 r.,
- 1,86 ng/m^3 w 2022 r.
- 1,54 ng/m^3 w 2023 r.

Poziom docelowy B(a)P w powietrzu ustalony na 1 ng/m^3 został przekroczony. W przebiegu rocznym stężeń benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 najwyższe wartości występują w sezonie grzewczym.

Stężenie średnie roczne B(a)P w roku 2023 w obszarze uzdrowiska zmniejszyło się o 17,2 % w porównaniu do 2022 r.

Dwutlenek azotu NO₂: średnie stężenie roczne wyniosło:

- 10,6 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2021 r.,
- 8,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2022 r.,
- 8,6 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2023 r.,

Percentyl S99,8 ze stężeń 1-godz. wyniósł:

- 54,6 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2021 r.,
- 55,3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2022 r.,
- 50,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2022 r.

Dopuszczalne poziomy nie zostały jednak przekroczone.

Stężenie średnie roczne NO₂ w roku 2023 w obszarze uzdrowiska zwiększyło się o 1,2 % względem 2022 r.

Ozon O₃: liczba dni ze stężeniem 8-godz. wyższym od 120 µg/m³ w roku średnio dla lat 2020-2022 wyniosła 10 dni. Liczba dni ze stężeniem 8-godz. wyższym od 120 µg/m³ w 2021 r. wyniosła 11 dni, w 2022 r. wyniosła 12 dni, natomiast w 2023 r. wyniosła 10 dni. Dopuszczalne poziomy nie zostały jednak przekroczone (maks. 25 dni). Stężenie ozonu nie przekraczało poziomu docelowego, określonego dla trzech ostatnich lat. Natomiast poziom celu długoterminowego, obowiązujący od 2020 r. został przekroczony. W 2021 r. poziom informowania o wysokich stężeniach ozonu (180 µg/m³ dla stężeń 1-godz.) nie był przekroczony. Podobnie nie był też przekroczony poziom alarmowy (240 µg/m³). Również w 2022 roku nie zarejestrowano przekroczeń poziomu informowania (180 µg/m³) i poziomu alarmowego (240 µg/m³) dla ozonu. Najwyższe stężenie 1-godzinne w 2022 roku odnotowano na stacji pomiarowej przy ul. Tężniowej w Ciechocinku w dniu 4 sierpnia o godzinie 16:00 – 160 µg/m³. Natomiast maksimum ze stężeń 8-godzinnych krocących w 2022 r. wyniosło 144,9 µg/m³ natomiast w 2023 r. wyniosło 140,1 µg/m³.

Benzen C₆H₆: średnie stężenia roczne benzenu wyniosły 1,0 µg/m³ w 2020 r. i 1,43 µg/m³ w 2021 r. Oznacza to wzrost o 42,9 %. Jednak stężenia nie przekraczały poziomu dopuszczalnego, który ustalono na 5 µg/m³. Od 2022 roku zaprzestano prowadzenia pomiarów benzenu na tym stanowisku.

Gmina Miejska Ciechocinek włączyła się w ogólnopolską kampanię mającą na celu informowanie społeczeństwa o zagrożeniach wynikających z zanieczyszczenia powietrza. **Gmina dokonała zakupu i montażu trzech lokalnych czujników do badania jakości powietrza.** Zostały one zamontowane w obrębie ul. Wierzbowej, ul. Tężniowej oraz ul. Żelaznej. Odczytują w czasie rzeczywistym parametry: PM₁, PM_{2.5}, PM₁₀, temperaturę, ciśnienie i wilgotność. Czujniki funkcjonują od grudnia 2019 r. Koszt zakupu czujników wyniósł 7 441,50 zł.

Pomiary jakości powietrza dokonywane są przez czujniki obsługiwane przez firmę AIRLY. Bieżące pomiary i wyniki można śledzić za pośrednictwem strony <https://airly.org/map/pl/>, na stronie Urzędu Miejskiego w Ciechocinku czy też aplikacji mobilnej.

Należy zauważyć, że przywołane czujniki pełnią przede wszystkim funkcję edukacyjną. Na podstawie ich wyników nie można ogłaszać alertów, czy wprowadzać ograniczeń. Jednak monitoring jakości powietrza oraz informowanie społeczeństwa o poziomie jego zanieczyszczenia, w połączeniu z edukacją ekologiczną to podstawowe działania mające na celu zabezpieczenie przed skutkami smogu. Wiedząc, jaki jest aktualny i prognozowany na najbliższy czas stan jakości powietrza mieszkańcy mogą świadomie podejmować decyzje dotyczące różnego rodzaju aktywności na wolnym powietrzu, takich jak pójście na spacer czy bieganie

Gmina Ciechocinek podejmuje liczne działania zgodnie z zapisami „**Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Ciechocinek na lata 2016-2020**” przyjętego Uchwałą Nr XXVIII/152/16 Rady Miejskiej Ciechocinka z dnia 29 grudnia 2016 r. oraz jego aktualizacją przyjętą uchwałą nr XXVI/194/20 z dnia 21 grudnia 2020 r., w celu ograniczenia niskich emisji i poprawy jakości powietrza w mieście.

Głównym celem Planu jest ograniczenie zużycia energii końcowej oraz zmniejszenie emisji CO₂ na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek wraz z rozwojem OZE. Cele strategiczne będą możliwe do osiągnięcia poprzez realizację celów szczegółowych, które obejmują m.in. modernizację oświetlenia ulicznego, termomodernizację budynków wraz z montażem odnawialnych źródeł energii, wymianę kotłów węglowych, budowę ścieżek rowerowych oraz działania związane z promocją komunikacji ekologicznej, wyłączenie ulic w centrum miasta z ruchu samochodowego.

Uchwałą nr XXXIX/270/21 z dnia 15 listopada 2021 r. zmienionej Uchwałą nr LXXV/479/23 z dnia 21 grudnia 2023 r. Rada Miejska Ciechocinka określiła zasady **udzielania dotacji z budżetu Gminy Ciechocinek na dofinansowanie kosztów inwestycji polegającej na likwidacji źródeł tzw. niskiej emisji** na terenie Ciechocinka.

1. W dniu 20 stycznia 2022 r. został ogłoszony nabór wniosków o udzielenie dotacji na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia niskiej emisji w Ciechocinku. Wnioski należało składać do 15 marca 2022 r. Dotacja udzielana była na podstawie umowy zawartej w formie pisemnej z mieszkańcem. Dotacja celowa na wymianę źródeł ogrzewania udzielana była jednorazowo i wynosiła do 5 000,00 zł z budżetu Gminy Miejskiej Ciechocinek. Do dnia 15 marca 2022 r. wpłynęło 13 wniosków, w tym cztery osoby wniosły rezygnację z udziału w przedmiotowym projekcie, a jeden wniosek został odrzucony z powodu niespełniania jednego z punktów regulaminu udzielania dotacji celowej. Docelowo z dotacji skorzystało 6 wnioskodawców. W omawianym okresie na ten cel przeznaczono środki finansowe w wysokości 30 0000,00 zł.
2. W dniu 17 stycznia 2023 r. został ogłoszony nabór wniosków o przyznanie dotacji na wymianę źródeł ogrzewania wpływających na redukcję niskiej emisji na terenie miasta Ciechocinka. Nabór wniosków trwał do 30 marca 2023 r. Dotacja udzielana była na podstawie umowy zawartej w formie pisemnej z mieszkańcem. Dotacja celowa na wymianę źródeł ogrzewania udzielana była jednorazowo i wynosiła do 5 000,00 zł z budżetu Gminy Miejskiej Ciechocinek. Do dnia 30 marca 2023 r. wpłynęło 21 wniosków, w tym jedna osoba wniosła rezygnację z udziału w przedmiotowym projekcie, a jeden wniosek został odrzucony z powodu niespełniania jednego z punktów regulaminu udzielania dotacji celowej. Docelowo z dotacji skorzystało 19 wnioskodawców. W omawianym okresie na ten cel przeznaczono środki finansowe w wysokości 95 0000,00 zł.

W IV kwartale 2022 r. Gmina Miejska Ciechocinek zawarła porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu w ramach, którego funkcjonuje punkt **Programu Priorytetowego Czyste Powietrze**. Informacja statystyczna dotycząca realizacji Programu Czyste Powietrze na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek (stan na dzień 31.12.2023 r.)

- liczba złożonych wniosków o dofinansowanie 278 szt.,
- liczba zawartych umów 260 szt.,
- liczba zrealizowanych przedsięwzięć 121 szt.,
- kwota wypłaconych dotacji 3 069 377,00 zł.

W 2023 r. w punkcie złożono 57 wniosków o dofinansowanie. W zestawieniu gmin, które na dzień 31.12.2023 r. miały zawarte obowiązujące porozumienie w związku z realizacją programu „Czyste Powietrze” wyróżniona została lista 657 gmin, których wskaźnik aktywności

zaangażowania wyniósł minimum 6,68% i kwalifikują się do przewidzianego w ramach rankingu dofinansowania. Gmina Miejska Ciechocinek znalazła się na 423 miejscu ww. rankingu.

Istotnym elementem działań służących poprawie jakości powietrza jest **Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków (CEEB)**. Jej celem było stworzenie kompletnej bazy danych, na podstawie której można realizować ustawowe działania m.in. w zakresie termomodernizacji budynków i wymiany źródeł ogrzewania. Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków określiła, że każdy właściciel lub zarządca budynku składa do CEEB deklarację dotyczącą źródeł ciepła i spalania paliw. Osoby, które nie mają możliwości złożenia deklaracji w formie elektronicznej, mogą ją złożyć w formie papierowej do Burmistrza Ciechocinka. Właściciele lub zarządcy nowych budynków na zgłoszenie mają 2 tygodnie od momentu uruchomienia źródła ciepła. W przypadku pozostałych urządzeń grzewczych czas na złożenie deklaracji upłynął z końcem czerwca 2022 r. Brak złożenia deklaracji zagrożony jest karą grzywny. **Okres sprawozdawczy był czasem intensywnego uzupełniania CEEB.**

W raportowanym programie jako jeden z elementów poprawy jakości powietrza opisano rozwój sieci gazowej i ciepłowniczej.

Systemem dystrybucyjnym gazu na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek zajmuje się Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Zakład Gazowniczy w Bydgoszczy.

Rozwój **sieci gazowej** jest dobry biorąc pod uwagę porównanie do innych gmin. Zgodnie z danymi GUS (stan na 31.12.2023 r.) odsetek mieszkańców korzystających z sieci gazowej wyniósł 87,4 %. Długość czynnej sieci gazowej ogółem wyniosła 62,8 km. Zewidencjonowano 1849 czynnych przyłączy gazowych do budynków. Zużycie gazu przez gospodarstwa domowe w całym 2023 r. wyniosło 36 260,8 MWh. W latach 2022-2023 wartości te były na zbliżonym poziomie, a dane liczbowe podano w dalszej części niniejszego raportu w tabeli ze wskaźnikami.

Rozwój sieci gazowej na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek będzie miał miejsce, jednak niezbędnymi elementami do tego rozwoju jest spełnienie kryteriów technicznych przez odbiorców oraz zapewnienie ekonomicznej opłacalności inwestycji.

Podczas LXIX Sesji Rady Miejskiej Ciechocinka w dniu 12 września 2023 r. przedstawiono sprawozdanie z działalności Komunalnego Przedsiębiorstwa Użyteczności Publicznej „Ekociech” Sp. z o.o. za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. Biorąc pod uwagę dane zawarte w sprawozdaniu stwierdza się, że:

- w ramach działalności w 2022 r. eksploatowano 9 kotłowni opalanych gazem ziemnym oraz 2 źródła opalane paliwem stałym,
- wyprodukowano 21 004,14 GJ energii cieplnej,
- zużyto 663,4 tys. m³ gazu oraz 61,84 Mg węgla.

Dodatkowo wg danych przekazanych przez **Komunalne Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej „EKOCIECH” Spółka z o.o.**, ul. Wojska Polskiego 33, 87-720 Ciechocinek bezpośrednio na cele niniejszego opracowania wynika, że:

- wykazane kotłownie zabezpieczają w ciepło 16 budynków Spółdzielni Mieszkaniowej, 3 budynki komunalne i 13 budynków należących do Wspólnot Mieszkaniowych, 1 budynek Szkoły Podstawowej i 1 Przedszkole samorządowe, 12 budynków CTBS oraz 2 budynki Urzędu Miasta i budynek MOPS,

- w latach 2022-2023 wymieniono kocioł na kondensacyjny na ul. Kopernika 14 oraz zmodernizowano kocioł gazowy 0,517 kw na ul. Polnej 35,
- ogólna długość sieci ciepłej to 1,98 km, w tym 95 % sieci wykonana jest z rur preizolowanych,
- sieć obejmuje wyłącznie tereny zabudowy wielorodzinnej (bloki) tj. około 20 % powierzchni Ciechocinka, ponadto brak możliwości podłączenia nowych budynków do istniejącej sieci ciepłej,
- w latach 2022-2023 nie wykonywano inwestycji w sieci ciepłownicze.

Tabela 3. Dane o kotłach i sieciach eksploatowanych przez Komunalne Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej „EKOCIECH” Spółka z o.o.

Lp.	Adres	Liczba kotłów	Moc MW	Paliwo	Początek eksploatacji	Sieć (km)	Stan sieci
1.	Polna 35	4 x 0,517	2,086	gaz	1993	1,18	dobry
2.	Zdrojowa 27	2 x 0,517	1,034	gaz	1992	0,16	dobry
3.	Strażacka 5	1 x 0,517	0,517	gaz	1994	0,157	dobry
4.	Kopernika 7	1 x 0,45	0,45	gaz	1995	0,11	dobry
5.	Kopernika 18	2 x 0,517	1,034	gaz	1996	0,25	dobry
6.	Kopernika 14	1 x 0,05	0,05	gaz	2022	0,04	średni
7.	Kopernika 15B	1 x 0,326	0,326	gaz	2002	0	-
8.	Lipnowska 2	1 x 0,03	0,03	gaz	2003	0	-
9.	Słońska 2B	2 x 0,12	0,24	gaz	2005	0,09	dobry
10.	Mickiewicza 20	1 x 0,06	0,06	ekogroszek	2017	0	-
11.	Wojska Polskiego 33	1 x 0,150	0,150	ekogroszek	2012	0	-
RAZEM		18	6,019			1,98	

Źródło: Komunalne Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej „EKOCIECH” Spółka z o.o.

Na pozostałym obszarze system zaopatrzenia w ciepło opiera się na indywidualnych źródłach, większej mocy w przypadku kotłowni zaopatrujących w ciepło budynki wielorodzinne i budynki użyteczności publicznej lub mniejszej mocy ogrzewające budownictwo indywidualne.

Wg danych spółki Energa Operator S.A. do systemu elektroenergetycznego włączone zostały instalacje OZE: instalacje fotowoltaiczne (PV) - 337 sztuk o mocy od 0,00041 MW do 0,04995 MW. Ich sumaryczna moc to niewiele ponad 3 MW (dokładnie 3,151674 MW).

Powiat Aleksandrowski w IV kwartale 2023 r. zrealizował inwestycję wykonania instalacji fotowoltaicznej na budynku Liceum Ogólnokształcącego w Ciechocinku w ramach zadania „Montaż instalacji fotowoltaicznej dla jednostek organizacyjnych powiatu aleksandrowskiego” o mocy 34,78 kWp za kwotę 115 tys. zł.

2.2. ZAGROŻENIA HAŁASEM

Zarząd Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy poinformował, że droga wojewódzka nr 266, która prowadzi m.in. do węzła autostradowego zlokalizowanego około 4 km od centrum Ciechocinka. Do końca 2023 r. drogą administrował Zarząd Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy.

Natomiast od 1.01.2024 r. ulica Kopernika stanowiącą część działki nr 438 obręb geodezyjny 0001 Ciechocinek na odcinku o długości 1,350 km przebiegającym od skrzyżowania ul. Kopernika z ul. Kościuszki do skrzyżowania ul. Kopernika z ul. Bema straciła status drogi wojewódzkiej i stała się drogą gminną, a zarządcą drogi jest Burmistrz Ciechocinka.

Zarząd Dróg Powiatowych w Aleksandrowie Kujawskim poinformował, że w granicach Gminy Ciechocinek nie posiada w zarządzie dróg powiatowych.

Połączenia lokalne realizowane są na **drogach gminnych będących** w zarządzie Burmistrza Ciechocinka. Stan tych dróg jest zróżnicowany. Po okresie zimowym występują ubytki, wymagające bieżących napraw utrzymaniowych, a niektóre odcinki wymagają przebudowy lub remontu w celu naprawy jezdni.

Zadania zrealizowane na szczeblu gminnym wykazano w dalszej części opracowania w tabeli z inwestycjami. Należy zauważyć, że rodzaj nawierzchni drogi ma znaczenie z punktu widzenia środowiska z minimum dwóch powodów:

- na drogach nieutwardzonych istotny jest problem pylenia z dróg podczas ruchu pojazdów, co nie jest istotne na drogach o nawierzchni asfaltowej czy betonowej,
- drogi o zniszczonej i „dziurawej” nawierzchni sprzyjają powstawaniu hałasu podczas przejazdów samochodów – słyszalna praca amortyzatorów, wibracje elementów pojazdów, co ma ograniczone znaczenie podczas przejazdu po nawierzchni równej, gładkiej.

W okresie sprawozdawczym **Główny Inspektorat Ochrony Środowiska i Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy nie prowadzili pomiarów hałasu komunikacyjnego na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek.**

Zgodnie z art. 118 ustawy Prawo ochrony środowiska zarządzający m.in. głównymi drogami zobowiązani są do opracowania **strategicznych map hałasu**, które sporządza się raz na 5 lat w oparciu o dane z monitoringu hałasu.³ Strategiczne mapy hałasu sporządza się dla obszarów położonych w otoczeniu dróg o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie, tj. 8 219 poj./dobę. Pomiary hałasu w okresie sprawozdawczym były prowadzone w ciągu drogi wojewódzkiej nr 266. Natężenie ruchu wyniosło 11066 pojazdów na dobę.

Strategiczne mapy hałasu stanowią podstawowe źródło danych wykorzystywanych m.in. do tworzenia i aktualizacji **programów ochrony środowiska przed hałasem**.

Dla dróg wojewódzkich, w okresie sprawozdawczym obowiązywał Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszarów położonych w otoczeniu dróg wojewódzkich województwa kujawsko-pomorskiego, po których przejeżdża ponad 3 000 000 pojazdów rocznie uchwalony przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego Uchwałą Nr XX/370/16 z dnia 23 maja 2016 r.

W 2022 r. Zarząd Dróg Wojewódzkich zlecił badania hałasu, których wyniki przedstawiono w tabeli. Wyniki pomiarów mogą być odnoszone do poziomów dopuszczalnych hałasu w środowisku określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. (Dz. U. 2014, poz. 112). Należy stwierdzić brak możliwości oceny zgodności wyników pomiarów z wyspecyfikowanymi wymaganiami, z uwagi na brak obowiązujących poziomów dopuszczalnych hałasu w środowisku (dla tych punktów pomiarowych).

³ <https://bip.kujawsko-pomorskie.pl/4407/srodowisko-programy-i-plany-programy-ochrony-srodowiska-przed-halasem-i-strategiczne-mapy-halas.html>

Tabela 4. Dane Wyniki pomiarów równoważnego poziomu dźwięku A, z uwzględnieniem tła akustycznego i niepewności

Oznaczenie punktu pomiarowego	Współrzędne geograficzne punktu pomiarowego		Wartość równoważnego poziomu dźwięku A, dla czasu odniesienia $T_{LAeq,T}$ [dB]	Wartość $L_{Aeq,T}$ po korekcie (z uwagi na lokalizację punktu pomiarowego przy elewacji budynku) [dB]	Niepewność pomiaru U_{95} [dB]
	Szerokość geograficzna	Długość geograficzna			
PPH-12 - pora dnia	52°52'26,90"N°	18°45'53,09"E°	70,4	70,4	± 1.2
PPH-12 - pora nocy	52°52'26,90"N°	18°45'53,09"E°	62,2	62,2	± 1.2

Źródło: Zarząd Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy

Warto nadmienić, że w oparciu o prace prowadzone w okresie sprawozdawczym Uchwałą Nr III/72/24 Sejmik Województwa Kujawsko – Pomorskiego w dniu 17 czerwca 2024 r. przyjął Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa kujawsko – pomorskiego.

Na podstawie analizy dostępnych opracowań oraz mając na względzie przekazanie odcinka DW266 na odcinku od km 0+000 do 1+350 do Gminy Ciechocinek oraz planowaną odnowę nawierzchni na odcinku DW266 od km 3+200 do km 6+364 zaproponowano działanie naprawcze - kontrola stanu nawierzchni drogowych.

Odniesiono się również do **natężenia ruchu pojazdów**, które jest głównym generatorem hałasu drogowego. Dlatego ma największy wpływ na jego poziom. Obserwowany w ostatnich latach przyrost liczby pojazdów oraz wzrost ich natężenia na sieci dróg spowodował przyrost terenów zagrożonych hałasem drogowym.

Generalnymi Pomiarami Ruchu objęte są drogi krajowe i wojewódzkie. Na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek podczas GPR występowała tylko jedna tego typu droga tj. droga wojewódzka 266 (od 1 stycznia 2024 r. przemianowana na drogę gminną). W tabeli przedstawiono szczegółowe dane dotyczące natężenia ruchu pojazdów silnikowych na odcinku Ciechocinek – Odolion drogi wojewódzkiej nr 266, który przebiega przez Gminę Miejską Ciechocinek. GPR przeprowadzane są co 5 lat. Na pozostałych drogach takie pomiary nie są prowadzone.

Tabela 5. Porównanie średniego dobowego ruchu rocznego (SDR) dla dróg na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek wg Generalnych Pomiarów Ruchu 2010, 2015 i 2020/2021 celem wskazania zachodzących zmian

Numer drogi	Nazwa odcinka pomiarowego	Rok pomiaru (GPR)	Pojazdy silnikowe ogółem (szt.)	Rodzajowa struktura ruchu pojazdów samochodowych (liczba pojazdów)								
				Motocykle	Samochody osobowe Mikrobusy	Lekkie sam. ciężarowe (dostawcze)	Sam. ciężarowe		Suma ciężarowe	Udział ruchu ciężarowego	Autobusy	Ciągniki rolnicze
			SDR				bez przycz.	z przycz.				
				SDR	SDR	SDR	SDR	SDR	suma	%	SDR	SDR
droga wojewódzka nr 266	Ciechocinek – Odolion (A1)	GPR 2010	8 124	81	6 898	812	130	32	162	2,0	171	0
		GPR 2015	9 480	104	8 741	389	85	28	113	1,2	133	0
		GPR 2020	11 066	126	10 063	693	76	22	98	0,9	78	8

Źródło: wyniki GPR 2010, GPR 2015 i GPR 2020/2021

Wnioski z danych ujętych w tabeli:

1. Systematycznie wzrasta liczba pojazdów silnikowych przemieszczających się po analizowanym odcinku drogi wojewódzkiej.
2. Maleje średni dobowy ruch w ujęciu rocznym dla pojazdów ciężarowych biorąc pod uwagę liczbę samochodów ciężarowych.
3. Maleje również udział ruchu ciężarowego w ruchu ogółem.

Należy założyć, że największe zagrożenie hałasem występuje w zwartej zabudowie np. w Ciechocinku, gdzie droga wojewódzka przebiega pomiędzy zabudowaniami mieszkalnymi, usługowymi czy użyteczności publicznej

Dominującą formą transportu w Ciechocinku jest transport samochodowy indywidualny. Komunikacja zbiorowa obejmuje wyłącznie połączenia autobusowe. Wg danych zawartych w uchwale Rady Miejskiej Ciechocinka z dnia 8 sierpnia 2023 r. na terenie Ciechocinka było 67 przystanków autobusowych (oznaczonych numerami od 1 do 45, z tym, że część z nich dzieli się jeszcze na oznaczenia literowe np. 45a i 45b). Ponadto liczba wypisów z licencji na przewóz osób taksówkami na koniec 2022 r. wyniosła 33.

W 2023 r. zaszły jednak poważne zmiany. Rada Miejska Ciechocinka podczas LXVIII Sesji w dniu 8 sierpnia 2023 r. postanowiła zorganizować **komunikację miejską z wykorzystaniem autobusów zeroemisyjnych**. Gminną autobusową sieć komunikacyjną tworzą linie, których przebieg określono w przedmiotowej uchwale. **Ustalono zerową odpłatność za korzystanie z zeroemisyjnej komunikacji miejskiej na terenie Ciechocinka.**

Gmina Ciechocinek zakupiła dwa autobusy elektryczne, którymi wybrany operator będzie wykonywał przewozy. Autobusy Solaris Urbino 9LE zostały dostarczone, czynności odbiorowe zakończyły się w dniu 31 lipca 2023 roku.

Wprowadzenie bezpłatnego transportu stanowi zachętę dla mieszkańców, kuracjuszy i osób dojeżdżających do pracy na terenie Ciechocinka do korzystania z tej formy komunikacji. Pozwoli to na ograniczenie liczby pojazdów indywidualnych i w efekcie przyczyni się do poprawy stanu środowiska, zmniejszenia poziomu hałasu i emisji spalin.

Zadanie „**Utworzenie zeroemisyjnej komunikacji miejskiej oraz wybudowanie zaplecza technicznego i przystanku autobusowego dla obsługi pasażerów**” otrzymało dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w kwocie 6 400 000,00 zł. Koszt uruchomienia i funkcjonowania komunikacji do 31.12.2023 r. wyniósł 11 924 373,16 zł.

Roboty budowlane związane z budową budynku przystanku autobusowego i zagospodarowaniem terenu zostały zakończone (odbiór robót) w dniu 11 lipca 2023 roku. Ponadto budynek przystanku został wyposażony w instalację monitoringu, monitory reklamowe, krzeselka do poczekalni.

W okresie 01.09.2023 do 31.12.2023 zlecone zostało łącznie 31 344,37 wozokilometrów, z czego zrealizowanych zostało 30 853,04 wozokilometrów co daje niezawodność w obsłudze na poziomie 98,43% realizacji. Wykonano łącznie 2 688 kursów.

Łączne koszty funkcjonowania w tym okresie wyniosły 227 603,97 zł netto / 245 812,28 zł brutto. Stawka jednostkowa wozokilometra wynosiła 7,39 zł netto. Naliczono łącznie 400,00 zł kar umownych. Do Operatora wpłynęły łącznie 3 skargi oraz 1 pochwała.

Komunikacja Miejska Ciechocinek przewiozła łącznie 59 474 pasażerów, co daje średnie napelnienie na kurs na poziomie 22,23 pasażerów, liczba pasażerów na km odpowiednio 1,94.

Koszty uruchomienia przeliczając na jednego pasażera wynoszą 4,11 zł brutto.

Najbardziej uczęszczanym przystankiem był: Szkoła Podstawowa nr 3 (średnio 88 wsiadło, wysiadło 81), dalej kolejno Dworzec wsiadło 81/wysiadło 33 oraz Bema CTBS, Bema Supermarket.

Mając na uwadze otrzymane wyniki, które wykazują średnią liczbę pasażerów na kurs w dzień roboczy na poziomie 27 osób, oraz 13 w soboty jasno można potwierdzić, że Komunikacja Miejska Ciechocinek spełnia swoją rolę i osiąga bardzo zadowalające wyniki swojej efektywności! Od 2024 r. uruchomiono nową funkcjonalność – trasy i rozkłady jazdy KMC są dostępne na mapach Google, rozszerzone zostało również działanie platformy z lokalizacją pojazdów oraz

aplikacje na urządzenia mobilne. Autobusy elektryczne realizowały zadania praktycznie bezawaryjnie – w 4 miesiące pojawiły się tylko 3 przypadki uruchomienia autobusów zastępczych.

Przez Gminę Miejską Ciechocinek nie przebiegają czynne linie kolejowe, po których byłby prowadzony regularny ruch. Nie ma zatem podstaw do analizy narażenia mieszkańców na hałas kolejowy. Planowane jest przywrócenie regularnej komunikacji kolejowej do Ciechocinka.

PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. zadeklarowały,⁴ że „mieszkańcy i kuracjusze ponownie będą mogli skorzystać z pociągów, które dojadą do Ciechocinka. PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko – Pomorskiego oraz Miasto Ciechocinek podpisały list intencyjny w sprawie wyrażenia woli współpracy na rzecz przywrócenia połączeń pasażerskich na linii kolejowej nr 245 Aleksandrów Kujawski – Ciechocinek. Podpisany 5 grudnia 2023 r., list intencyjny między zarządcą narodowej sieci linii kolejowych a władzami województwa kujawsko – pomorskiego i Gminą Miejską Ciechocinek to kolejny krok w kierunku powrotu pociągów do popularnego uzdrowiska.

Zgodnie z zapisami listu intencyjnego, PLK SA deklaruje wolę podjęcia działań w celu zabezpieczenia środków finansowych oraz realizację prac remontowych, niezbędnych do przywrócenia połączeń pasażerskich na linii Aleksandrów Kujawski – Ciechocinek. Gmina Miejska Ciechocinek w przyszłości podejmie działania ułatwiające połączenie infrastruktury miejskiej z kolejową (np. drogi dojścia), a Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko - Pomorskiego deklaruje wolę przywrócenia pasażerskich połączeń kolejowych w liczbie minimum 4 par pociągów dziennie. Potwierdzenie deklaracji zostanie zawarte w odrębnym porozumieniu bezpośrednio przed podjęciem prac.

W ramach planowanych prac PLK SA wymienia nawierzchnię peronów w Ciechocinku, Odolinie i Aleksandrowie Kujawskim. Zamontowane zostaną nowe wiaty, ławki oraz energooszczędne oświetlenie. Tory i rozjazdy zostaną wyremontowane, a wymiana urządzeń sterowania ruchem kolejowych i remont sieci trakcyjnej zapewni sprawne i bezpieczne podróże koleją. Podniesiony zostanie poziom bezpieczeństwa na pięciu przejazdach kolejowo – drogowych. W Nowym Ciechocinku przejazd znajdujący się na skrzyżowaniu drogi krajowej nr 91 ze zjazdem z autostrady A1, zyska nowe zabezpieczenia w postaci sygnalizacji i rogatek, współpracujących z sygnalizacją świetlną na skrzyżowaniu wspomnianych dróg.

Kolejnym etapem będzie podpisanie porozumienia między stronami - PKP Polskimi Liniami Kolejowymi S.A., Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko – Pomorskiego oraz Miastem Ciechocinek. Następnie możliwa będzie realizacja robót. Szacowana wartość prac to ponad 12 mln zł netto. Finansowanie zaplanowane jest ze środków budżetowych.”

Ważnym komponentem infrastruktury służącym zmniejszeniu hałasu są **drogi rowerowe**. Według danych GUS na koniec 2023 r. na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek funkcjonowało 3,2 km dróg rowerowych. Należy dążyć do rozwoju w tym zakresie.

Na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek, nie ma uciążliwych zakładów. Dominują małe i średnie zakłady produkcyjno – usługowe, których wpływ na klimat akustyczny ograniczony jest do obszaru prowadzenia działalności. Stąd nie występuje zjawisko uciążliwego **hałasu przemysłowego**.

⁴ dostęp 06.02.2024 r. do treści artykułu na stronie <https://www.plk-sa.pl/o-spolce/biuro-prasowe/informacje-prasowe/szczegoly/pociagiem-do-uzdrowiska-w-ciechocinku-9068>

2.3. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Najpowszechniej występującymi instalacjami będącymi źródłami pól elektromagnetycznych, które mają wpływ na ogólny poziom pól w środowisku są linie elektroenergetyczne oraz instalacje radiokomunikacyjne, takie jak stacje bazowe telefonii komórkowej oraz stacje radiowe i telewizyjne.

Na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek zlokalizowane są anteny nadawcze telefonii komórkowych. Emisja pól elektromagnetycznych z tych instalacji nie stanowi zagrożenia dla zdrowia, gdyż działają one zgodnie z obowiązującym prawem, a ich wartość emisji jest w granicach dopuszczalnych.

Operatorem **sieci elektroenergetycznej** na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek jest Energa Operator S.A. Stan infrastruktury elektroenergetycznej jest dobry. Energa Operator S.A. zgodnie z zapisami właściwych przepisów prawa na bieżąco realizuje modernizację, remonty i zabiegi eksploatacyjne, których celem jest zapewnienie dobrego stanu technicznego infrastruktury sieciowej, a przez to poprawy jakości usług oraz spełnienie wymagań wynikających ze wzrostu zapotrzebowania na moc.

Dla Gminy Ciechocinek dla lat 2020-2022 dostępne są dwa **wyniki monitoringu PEM prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska:**

- w 2020 r. GIOŚ przeprowadził badania natężania promieniowania elektromagnetycznego w Ciechocinku przy ulicy Zdrojowej 46. Wartość zmierzona wyniosła poniżej 0,3 V/m,
- w 2021 r. GIOŚ ponowił badania natężania promieniowania elektromagnetycznego w Ciechocinku przy ulicy Zdrojowej 46. Wartość zmierzona wyniosła 0,4 V/m.

Na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek w 2023 r. Główny Inspektor Ochrony Środowiska **przewodził monitoring pól elektromagnetycznych** przy ul. Zdrojowej 46, gdzie osiągnięto 0,37 V/m. W 2022 r. badań nie prowadzono.

Wyniki z punktów monitoringowych dla powiatu aleksandrowskiego w latach 2022-2023 znajdowały się w granicach dopuszczalnych norm i były bliskie wartości minimalnych.

Nie ma zatem podstaw do wskazania, że istnieje zagrożenie ze strony oddziaływania pól elektromagnetycznych. Co więcej, należy wyjaśnić, że dopuszczalny poziom 7 V/m obowiązywał do końca 2019 r. Normy zostały złagodzone. **Obecnie obowiązujące poziomy dopuszczalne** wynoszą dla wysokich częstotliwości od 28 V/m do 61 V/m. Szczegółowe dane w tym zakresie zawiera Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 2448).

Ponadto w serwisie <https://si2pem.gov.pl/> dostępna jest mapa PEM, która przedstawia położenie stacji bazowych telefonii komórkowej i nadajników DVB-T na terenie Polski oraz **wyniki pomiarów pola elektromagnetycznego** (PEM) wykonywanych w ich otoczeniu. Wszystkie pomiary PEM realizowane są przez akredytowane laboratoria. W obszarze PEM obowiązują ściśle regulacje prawne określające m.in. dopuszczalne wartości natężenia PEM w środowisku oraz sposoby sprawdzania ich dotrzymania. Wartości zmierzone nie przekraczały 7 V/m. Oznacza to niskie wartości promieniowania PEM i brak przekroczeń dopuszczalnych norm. Należy jednak zwrócić uwagę na wynik z 17.10.2023 r. dla stacji bazowej ALE0102 (ul. Polna 37), gdzie zmierzono 7,53 V/m tj. 26,9% wartości granicznej 28 V/m obecnie obowiązującej. Pomiar wykonało Laboratorium Badawcze PRT BAZA Sp. z o. o., Sp. k.

Obszerną bazą dotyczącą urządzeń emitujących PEM jest Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Komunikacji Elektronicznej dostępny pod adresem bip.uke.gov.pl.

Prezes UKE realizując ustawowe obowiązki określone w ustawie Prawo telekomunikacyjne, zamieszcza na stronie podmiotowej BIP UKE <http://bip.uke.gov.pl/> informację o dokonaniu rezerwacji częstotliwości, na rzecz podmiotu, dla którego dokonano tejże rezerwacji częstotliwości, zakres częstotliwości objętych rezerwacją oraz okres, na jaki została udzielona rezerwacja.

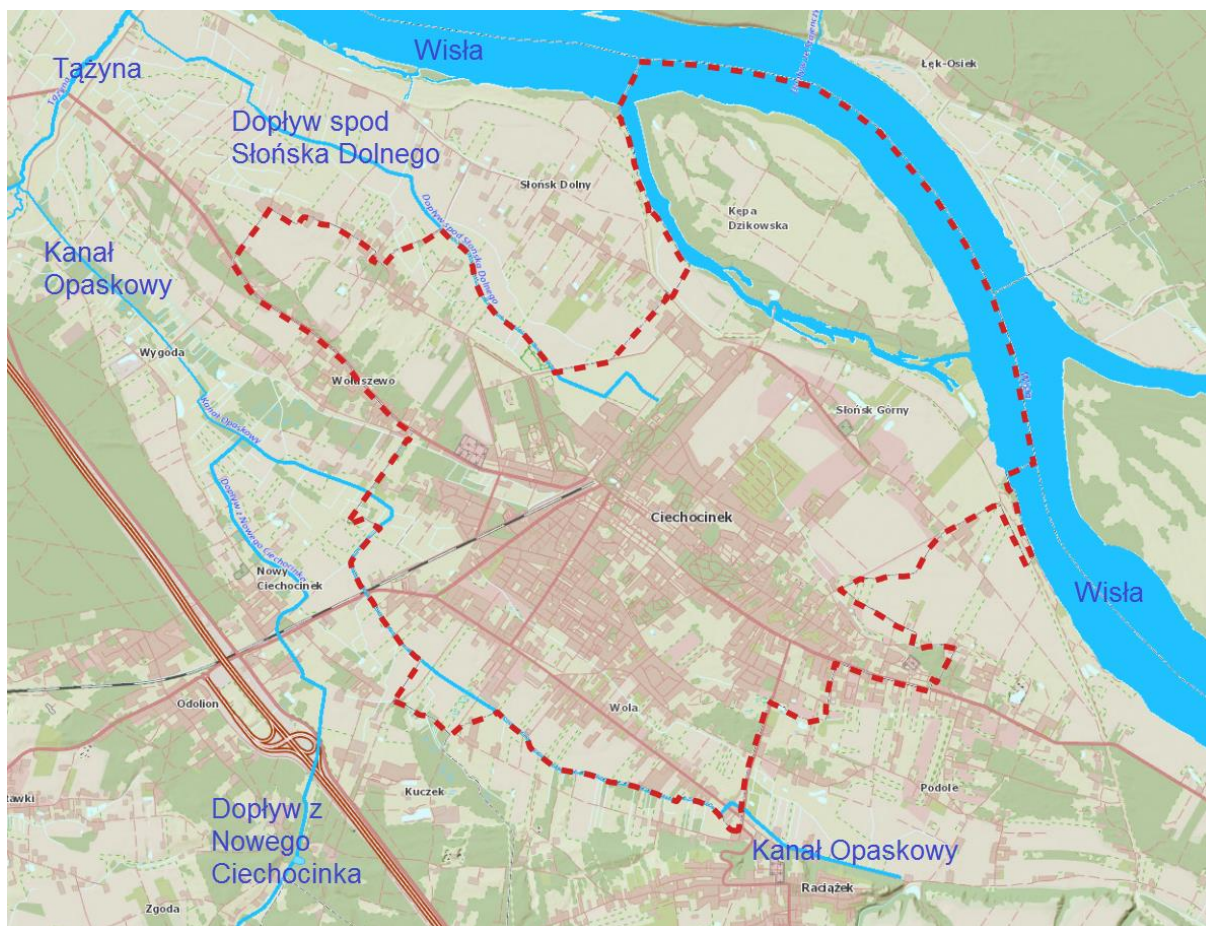
Wykaz rezerwacji i pozwoleń radiowych dla każdej ze służb radiokomunikacyjnych zamieszczony jest na stronie pod adresem <http://bip.uke.gov.pl/pozwolenia-radiowe/wykaz-pozwolen-radiowych> oraz <http://bip.uke.gov.pl/pozwolenia-radiowe/rejestr-urzadzen> i stanowi wyczerpujące źródło informacji, do ujęcia kwestii zagrożeń polem elektromagnetycznym na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek.

Ochrona człowieka przed potencjalnymi skutkami promieniowania polega przede wszystkim na separacji przestrzennej terenów mieszkalnictwa oraz terenów związanych z wielogodzinnym lub stałym pobytem ludzi.

2.4. GOSPODAROWANIE WODAMI

2.4.1. WODY POWIERZCHNIOWE

Gmina Miejska Ciechocinek położona jest w Obszarze Dorzecza Wisły i regionie wodnym Dolnej Wisły. Jest to teren działania Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku wchodzącego w struktury Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Ryc. 2. Sieć hydrograficzna okolic Gminy Ciechocinek

Źródło: rycina opracowana na podstawie www.kujawsko-pomorskie.e-mapa.net/ zamieszczona w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Ciechocinek na lata 2024-2027, z perspektywą do roku 2031

Pod względem podziału na **Jednolite Części Wód Powierzchniowych rzecznych (JCWP⁵)** Gmina Ciechocinek wchodzi w skład JCWP rzecznych zaprezentowanych w kolejnej tabeli. Należy zauważyć, że do dnia 16.02.2023 r. obowiązywało Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. z 2016 r. poz. 1911). Wedle tego podziału dostępne są oceny jakości wód z wielolecia 2016-2021 zaprezentowane w poprzednim dwuletnim raporcie. Natomiast Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023 poz. 300) obowiązuje od 17.02.2023 r. i jest ono wiążące dla planów działań. Również monitoring wód za lata 2022-2023 odnosi się do nazw i kodów z nowego podziału. W celu jasnej prezentacji danych uwzględniono oba rozporządzenia i podziały. Zmieniły się nazwy i kody JCW jak również ich zasięgi.

⁵ JCWP - oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych

Tabela 6. Wykaz Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek ze wskazaniem stanu wód i informacją czy JCWP jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych

Lp.	Nazwa JCWP	Kod JCWP	Stan wód	Czy JCWP jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych?
Jednolite Części Wód Powierzchniowych wg Rozporządzenia obowiązującego do 16.02.2023 r.				
1.	Dopl. z Ciechocinka	PLRW200017279689	dobry	nie występuje zagrożenie
2.	Wisła od dopl. z Sierzchowa do Wdy	PLRW2000212939	dobry	nie występuje zagrożenie
Jednolite Części Wód Powierzchniowych wg Rozporządzenia obowiązującego do 17.02.2023 r.				
1.	Wisła od Zgłowiączki do Brdy	RW20001229199	zły	występuje zagrożenie
2.	Kanał Opaskowy	RW200010279689	zły	występuje zagrożenie
3.	Tażyna od Kan. Parchańskiego do ujścia	RW200011279699	zły	nie występuje zagrożenie

Źródło: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. z 2016 r. poz. 1911) oraz Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023 poz. 300)

Wykaz celów środowiskowych dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek obowiązujący w okresie sprawozdawczym przedstawiono w tabeli.

Tabela 7. Wykaz celów środowiskowych dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek

Lp.	Nazwa JCWP	Kod JCWP	Cele środowiskowe	
			Stan lub potencjał ekologiczny	Stan chemiczny
Jednolite Części Wód Powierzchniowych wg Rozporządzenia obowiązującego do 16.02.2023 r.				
1.	Dopl. z Ciechocinka	PLRW200017279689	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
2.	Wisła od dopl. Z Sierchowa do Wdy	PLRW2000212939	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
Jednolite Części Wód Powierzchniowych wg Rozporządzenia obowiązującego od 17.02.2023 r.				
1.	Wisła od Zgłowiączki do Brdy	RW20001229199	umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: do 2740 µS/cm)]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Wisła w obrębie JCWP (dla jesiotra); zapewnienie drożności cieku	dobry stan chemiczny

Lp.	Nazwa JCWP	Kod JCWP	Cele środowiskowe	
			Stan lub potencjał ekologiczny	Stan chemiczny
			według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Wisła w obrębie JCWP (dla troci wędrownej oraz węgorza europejskiego)	
2.	Kanał Opaskowy	RW200010279689	umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: do 2740 µS/cm), IO, MMI]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny
3.	Tążyna od Kan. Parchańskiego do ujścia	RW200011279699	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny

Źródło: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. z 2016 r. poz. 1911) oraz Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023 poz. 300)

Zanieczyszczenia wód nie znają granic administracyjnych stąd należy podkreślić, że Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. **Prawo wodne**, na wszystkich producentów rolnych w kraju, tj. prowadzących produkcję rolną, w tym działy specjalne produkcji rolnej oraz działalność, w ramach której przechowywane są odchody zwierzęce lub stosowane nawozy - nakłada obowiązek prowadzenia tej działalności w sposób **zapobiegający zanieczyszczaniu wód azotanami** pochodzącymi ze źródeł rolniczych. W celu zmniejszenia zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobiegania dalszemu zanieczyszczeniu wdrażany jest na obszarze całego państwa program działań zgodnie z zapisami art. 104 ustawy Prawo wodne. W okresie sprawozdawczym obowiązywał „Program działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2020 r. (Dz.U. 2020, poz. 243).

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód, na podstawie wyników Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prezentuje się przez ocenę stanu ekologicznego (w przypadku wód, których charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka – poprzez ocenę potencjału ekologicznego), ocenę stanu chemicznego i ocenę stanu JCWP.

Przedstawiono **wyniki monitoringu wód powierzchniowych Gminy Miejskiej Ciechocinek** badanych w ostatnich latach. Należy jednak zauważyć, że przedstawiono dane dotyczące zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych rzecznych i jeziornych obejmujące przynajmniej częściowo obszar Gminy Miejskiej Ciechocinek. Jest to ważne biorąc pod uwagę przemieszczanie się zanieczyszczeń w ramach JCWP. Natomiast sam punkt monitoringowy może znajdować się poza jej granicą administracyjną.

Raport dotyczy lat 2022-2023. Jednak z uwagi na brak badań JCWP rzecznych obejmujących Gminę Miejską Ciechocinek za 2022 r. oraz ze względu na fakt, że najbardziej aktualne zestawienie prezentowane przez GIOŚ obejmuje szerszy zakres lat, podano pełne dane wielolecia – podobnie prezentuje je GIOŚ. Obecnie jest to wielolecie 2016-2021. Umożliwia to szersze porównanie, gdyż monitoring prowadzony jest w ograniczonym zakresie. Wyniki monitoringu JCWP przedstawiono za wielolecie 2016-2021 i uzupełniono o dane za 2023 r., gdyż w tym przypadku zostały wykonane badania.

Zastosowano skalę zgodnie z zasadami przewidzianymi poniżej.

Klasa elementów biologicznych				Stan/potencjał ekologiczny				Klasa elementów fizykochemicznych			
stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)		stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)		stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)	
I	b. dobry	maksym.	I	I	b. dobry	maksym.	II	I	b. dobry	maksym.	I
II	dobry	II	II	II	dobry	II	II	II	dobry	II	II
III	umiarkowany	III	III	III	umiarkowany	III	III	PSD	poniżej dobrego	PPD	PPD
IV	słaby	IV	IV	IV	słaby	IV	IV	Rodzaj JCW			
V	zły	V	V	V	zły	V	V	naturalna	sztuczna lub silnie zmodyfikowana		

Stan chemiczny			Klasa elem. hydromorfologicznych			
DOBRY	stan dobry		stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)	
PSD śr	poniżej stanu dobrego	przekroczył stęż. średniorocz.	I	b. dobry	maksym.	I
PSD max		przekroczył stęż. maksym.			dobry	II
PSD		przekroczył stęż. śred. i maks.				

Tabela 8. Klasyfikacja i ocena stanu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych obejmujących swym zasięgiem Gminę Miejską Ciechocinek na podstawie wyników za 2023 r., a także na podstawie okresu wieloletniego 2016-2021

Lp.	Nazwa JCWP	Nazwa punktu pomiarowo - kontrolnego	Klasa elementów						Stan / potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu JCWP
			biologicznych		hydromorfologicznych		fizykochemicznych				
			rok / lata oceny	klasa	rok / lata oceny	klasa	rok / lata oceny	klasa			
Ocena za rok 2023 (brak oceny za 2022 r.)											
1.	PLRW200011279699 Tążyna od Kan. Parchańskiego do ujścia	Tążyna - ujście do Wisły, Wołuszewo	2023	3	-	-	2023	>2	nie oceniono	nie oceniono	nie oceniono
2.	PLRW200010279689 Kanał Opaskowy	Kanał Opaskowy (Dopływ z Ciechocinka) - ujście do Tążyny, Nowy Ciechocinek	2023	3	2023	4	2023	>2	nie oceniono	nie oceniono	nie oceniono
3.	PLRW20001229199 Wisła od Zgłowiączki do Brdy	Wisła - Łęgowo	2023	4	2023	1	2023	1	nie oceniono	nie oceniono	nie oceniono
Ocena za okres wieloletni 2016-2021											
1.	Dopl. z Ciechocinka PLRW200017279689	Dopływ z Ciechocinka - ujście do Tążyny, Nowy Ciechocinek	2018-2021	4	2018	4	2021	>2	IV - słaby stan ekologiczny	nie oceniono	zły
2.	Wisła od dopl. z Sierzchowa do Wdy PLRW2000212939	Wisła - Przechowo	2019	3	-	-	2016-2019	>2	III - umiarkowany potencjał ekologiczny	poniżej dobrego	zły

Źródło: dane GIOŚ. Zakres danych: Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu – tabela

Ocena stanu jednolitych części wód jezior w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu – tabela

Klasyfikacja wskaźników i grup wskaźników w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzek i zbiorników zaporowych za rok 2022

Klasyfikacja wskaźników jakości jednolitych części wód jezior w roku 2022 – tabela

Klasyfikacja wskaźników i grup wskaźników w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzek i zbiorników zaporowych za rok 2023

Klasyfikacja wskaźników jakości jednolitych części wód jezior w roku 2023 – tabela

dostępnych na <https://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-wod>

2.4.2. WODY PODZIEMNE

Obszar Gminy Miejskiej Ciechocinek położony jest w zasięgu **Jednolitej Części Wód Podziemnych** o numerze 45. Dane dotyczące jakości wód podziemnych na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek pozyskano na podstawie analizy mapy stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wg podziału na 174 obszary prezentowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w portalu www.mjwp.gios.gov.pl.

Monitoring diagnostyczny za 2022 r. wykazał, że **stan chemiczny i ilościowy JCWPd nr 45 jest dobry**. Należy jednak podkreślić, że dane te dotyczą całych jednolitych części wód podziemnych i tak są prezentowane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Dobry stan chemiczny i ilościowy w 2022 r. jest powtórzeniem dobrych wyników z lat 2019 i 2016.

Zasoby wód mineralnych⁶ - na terenie miasta występują wody słone i solanki chlorkowo-sodowe, bromkowe, jodkowe, żelaziste i borowe. Na bazie tych zasobów powstało Uzdrowisko Ciechocinek. Obecnie eksploatowane są cztery źródła ujęć wód mineralnych: nr 11 „Grzybek”, nr 14 – Terma I, nr 16 – Terma II oraz nr 19a „Krystynka”. Ujęcie nr 11 zaopatruje tężnię, gdzie woda ulega odparowaniu i zagęszczeniu do stężenia około 28%, a następnie jest kierowana rurociągiem do warzelnii soli, gdzie zostaje zużyta do produkcji ciechocińskiej soli jadalnej, szlamu i ługu leczniczego. Ujęcie nr 14 i 16 dostarcza wodę do sanatoriów na potrzeby leczenia uzdrowskiego. Eksploatowana woda służy do napełniania basenów rehabilitacyjnych i do kąpieli leczniczych. Jej wydobycie uzależnione jest od zapotrzebowania balneoterapeutycznego. Ujęcie nr 19a to główne ujęcie wody mineralnej, która dzięki swojemu bogatemu składowi mineralnemu jest polecana osobom z różnymi schorzeniami.

Klasyfikację stanu wód podziemnych monitoruje Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy oraz Główny Inspektor Ochrony Środowiska. **Wody podziemne w latach 2022-2023 nie były badane w Gminie Miejskiej Ciechocinek.**

2.4.3. ZAGROŻENIE SUSZĄ I ZAGROŻENIE POWODZIĄ

Suszą nazywamy długotrwały okres bez opadów atmosferycznych lub nieznacznym opadem w stosunku do średnich wieloletnich wartości i wysoką temperaturą.

Podczas trwania suszy z uwagi na warunki meteorologiczne i klimatyczne, problemy rolnicze, warunki hydrologiczne i skutki gospodarcze wydziela się etapy jej rozwoju – suszę atmosferyczną, rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną.

Gmina Miejska Ciechocinek w ocenie przedstawionej w „Planie przeciwdziałania skutkom suszy”⁷ **należy do terenów narażonych na suszę** i uzyskała następujące wyniki:

⁶ - na podstawie Uchwały Nr LXIX/435/23 Rady Miejskiej Ciechocinka z dnia 12 września 2023 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ciechocinka

⁷ - opublikowany na stronie:

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20210001615/O/D20211615.pdf>

- należy do obszarów o silnym zagrożeniu suszą atmosferyczną (III stopień z czterech możliwych),
- została zaliczona do obszarów o ekstremalnym zagrożeniu suszą rolniczą (najwyższy IV stopień z czterech możliwych),
- znajduje się w II klasie zagrożenia suszą hydrologiczną, co oznacza umiarkowane narażenie na ten rodzaj suszy (II stopień w skali czterostopniowej),
- znajduje się w I klasie zagrożenia suszą hydrogeologiczną (słabe zagrożenie),
- **łączne zagrożenie suszą dla Gminy Miejskiej Ciechocinek jest silne (III w skali 4-stopniowej).**

Biorąc pod uwagę analizę danych Państwowej Służby Hydrogeologicznej stwierdza się, że na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek występują **obszary szczególnego zagrożenia powodziowego i obszary zagrożone podtopieniami.**

Ryc. 3. Zasięg obszaru szczególnego zagrożenia powodzią względem położenia Gminy Miejskiej Ciechocinek

Źródło: rycina opracowana na podstawie www.kujawsko-pomorskie.e-mapa.net/ zamieszczona w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Ciechocinek na lata 2024-2027, z perspektywą do roku 2031

2.5. GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA

Zadania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Ciechocinek realizuje Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Ciechocinku.

Przedmiot działalności MPWiK Sp. z o.o. w Ciechocinku stanowi działalność gospodarcza polegająca na ujmowaniu, uzdatnianiu i zbiorowym dostarczaniu wody oraz zbiorowym odprowadzaniu i oczyszczaniu ścieków na terenie Gminy Miasto Ciechocinek za pomocą urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu przedsiębiorstwa.

Woda dostarczana w ramach zbiorowego zaopatrzenia ludności w Gminie Miejskiej Ciechocinek jest pozyskiwana z ujęć podziemnych, znajdujących się w powiecie aleksandrowskim: Siarzewo, Kuczek oraz z ujęcia Czerniewice w powiecie toruńskim.

Zgodnie z danymi GUS wg stanu na 31.12.2023 r. odsetek mieszkańców korzystających z **sieci wodociągowej** wynosił 96,4 %. Długość eksploatowanej sieci wodociągowej na koniec 2023 r. wyniosła 67,0 km, a do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania prowadziło 2 036 przyłączy wodociągowych. Porównanie wybranych wskaźników za rok 2022 i 2023 zamieszczono w zbiorczej tabeli w dalszej części niniejszego raportu.

Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca w 2023 r. wyniosło 39,7 m³ i było wyższe o 1,8 m³ niż w 2022 r. Ogółem gospodarstwom domowym w 2023 r. dostarczono 932,3 tys. m³ wody, co jest wartością wyższą od 887,7 tys. m³ odnotowanych w 2022 r.

Funkcjonujące ujęcia wód są na bieżąco modernizowane dzięki czemu woda dostarczana siecią wodociągową jest dobrej jakości. W przypadku krótkotrwałych przekroczeń podejmowane są skuteczne działania naprawcze.

Obowiązuje Uchwała nr XXVII/208/20 Rady Miejskiej Ciechocinka z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic **aglomeracji Ciechocinek**.⁸ Wyznaczono aglomerację o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) 17 049 z oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną w Ciechocinku.

Zgodnie z danymi GUS wg stanu na 31.12.2023 r. odsetek mieszkańców korzystających z **sieci kanalizacyjnej** wynosił 84,9 %. Długość sieci kanalizacyjnej na koniec 2023 r. wyniosła 74,0 km, a do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania prowadziło 1876 przyłączy kanalizacyjnych. Porównanie wybranych wskaźników za rok 2022 i 2023 zamieszczono w zbiorczej tabeli w dalszej części niniejszego raportu.

Ścieki komunalne oczyszczane odprowadzone ogółem w ciągu roku to 780,0 tys. m³ w 2022 r. oraz 741,0 tys. m³ w 2023 r.

Z uwagi na stan techniczny i wiek posiadanej sieci podejmowane są przez MPWiK Sp. z o.o. nieustanne działania zmierzające do poprawy stanu technicznego, odcinków sieci wodociągowej i kanalizacyjnej poprzez ich modernizację, wymianę bądź budowę nowych odcinków sieci, przy jednoczesnym spełnianiu celów poprawy warunków hydraulicznych sieci i sukcesywnego porządkowania systemu dystrybucji wody i oczyszczania ścieków.

Prowadzony jest **rejestr zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków**. Wg danych GUS, na koniec 2023 r. zewidencjonowano 350 zbiorników bezodpływowych oraz 14 przydomowych oczyszczalni ścieków.

⁸ Uchwała w sprawie zmiany aglomeracji <https://edzienniki.bydgoszcz.uw.gov.pl/legalact/2021/94/>

W roku 2023 r. na podstawie art. 6 ust. 5a, 5aa, 5ab ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach przystąpiono do przeprowadzania czynności kontrolnych w zakresie przestrzegania przepisów ustawy przez właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek. Do końca 2023 r. skontrolowano 22 nieruchomości korzystające ze zbiorników bezodpływowych.

2.6. ZASOBY GEOLOGICZNE

Według danych serwisu MIDAS prowadzonego przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek występuje złożo **lecniczych wód termalnych**. Było ono w latach 2021-2023 eksploatowane poprzez sieć ujęć.

Państwowy Instytut Geologiczny co roku publikuje bilans zasobów złóż kopalin w Polsce. Bazując na prezentowanych wynikach można stwierdzić, że:

- pobór wód termalnych lecniczych zmineralizowanych (mineralizacja $>1 \text{ g/dm}^3$) w 2021 r. wyniósł 50 131,70 m³,
- pobór wód termalnych lecniczych zmineralizowanych (mineralizacja $>1 \text{ g/dm}^3$) w 2022 r. wyniósł 77 745,30 m³,
- pobór wód termalnych lecniczych zmineralizowanych (mineralizacja $>1 \text{ g/dm}^3$) w 2023 r. wyniósł 77 445,20 m³.

Co do zasady, wyeksploatowane złoża poddawane są rekultywacji. Starosta ustala kierunki i warunki przeprowadzenia rekultywacji i zagospodarowania terenu, jak również uznaje rekultywację za zakończoną. Jednak **w latach 2022-2023 Starosta Aleksandrowski dla terenu Gminy Miejskiej Ciechocinek nie wydawał decyzji określającej kierunki rekultywacji terenów poeksploatacyjnych lub decyzji o zakończeniu rekultywacji. Nie stwierdzono nielegalnego wydobycia kopalin.**

Wg danych RDOŚ w Bydgoszczy w Gminie Miejskiej Ciechocinek **nie występują tereny ujęte w rejestrze bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku oraz w rejestrze historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi.**

Na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek **brak terenów zagrożonych ruchami masowymi.**

Oprócz procesów naturalnych mających wpływ na powierzchnię ziemi, na opisywanym terenie obserwuje się także wpływ działalności człowieka. Przekształcenia powierzchni ziemi mają miejsce podczas zabiegów agrotechnicznych związanych z uprawą ziemi. Zmiany i przekształcenia nastąpiły podczas budowy dróg, a także budowy sieci infrastrukturalnych i systemów melioracyjnych. Nie nastąpiły szczególne zmiany w tym zakresie w latach 2022-2023.

2.7. GLEBY

Gleby narażone są też na degradację w związku z rozwojem sieci osadniczej i infrastrukturalnej.

Gleby na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek **nie były monitorowane w ramach państwowego monitoringu środowiska**. Na terenach użytkowanych rolniczo lub jako ogrody działkowe / przydomowe konieczna jest prawidłowa gospodarka rolna szczególnie w zakresie stosowania nawozów naturalnych i sztucznych oraz środków ochrony roślin. Niewłaściwe terminy stosowania zabiegów lub źle dobrane ilości nawozów mogą powodować przedostawanie się zanieczyszczeń do gleb i następnie do wód powierzchniowych. Doradztwo dla mieszkańców z terenu powiatu aleksandrowskiego prowadzi **Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego** – oddział powiatowy w Aleksandrowie Kujawskim.

Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza w Bydgoszczy prowadzi badania zasobności gleb w składniki pokarmowe oraz potrzeb wapnowania. Jednak dla obszaru Gminy Miejskiej Ciechocinek nie realizuje się badań w takiej ilości, która pozwalałaby na rzetelną ocenę w skali miasta.

Zanieczyszczenie gleb potencjalnie może być spowodowane składowaniem substancji niebezpiecznych. W Polsce w latach 60. i 70. ubiegłego wieku nieprzydatne środki ochrony roślin umieszczano w składowiskach. Były to obiekty o różnej konstrukcji zwane **mogilnikami**. Rozwiązanie to stworzyło poważne problemy środowiskowe. Jednak zgodnie z danymi prezentowanymi w portalu SIDoM (System Integracji Danych o Mogilnikach) na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek nigdy nie funkcjonował mogilnik.

2.8. GOSPODARKA ODPADAMI

Mieszkańcy zobowiązani są do składania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Gmina w zamian za uiszczaną opłatę realizuje ustawowy obowiązek odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od **właścicieli nieruchomości zamieszkałych**. Podejmuje również **działania kontrolne w celu potwierdzenia liczby osób faktycznie zamieszkujących nieruchomości poprzez weryfikację danych zawartych w złożonych deklaracjach** o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Liczba zameldowanych mieszkańców na dzień 31.12.2022 r. wynosiła 9711 osób natomiast na koniec okresu sprawozdawczego 9590 osób. Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami (którzy zostali ujęci w deklaracjach i którzy odprowadzają opłatę) w 2022 r. wynosiła 8321 osób natomiast na koniec 2023 r. wyniosła 8281 osób, co oznacza, że ponad 86% mieszkańców zostało uwzględnionych w deklaracjach.

W drodze przetargu została wybrana firma świadcząca usługę polegającą na odbieraniu i zagospodarowaniu wszystkich odpadów komunalnych z terenu Gminy Miejskiej Ciechocinek od właścicieli nieruchomości zamieszkałych. Było nią Komunalne Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej „Ekociech” Sp. z o.o. w Ciechocinku.

Właściciele **nieruchomości niezamieszkałych**, którzy nie są zobowiązani do ponoszenia opłat na rzecz gminy, są zobowiązani do zawarcia indywidualnej umowy na odbiór odpadów komunalnych z przedsiębiorcą wpisanym do rejestru działalności regulowanej w tym zakresie. W Gminie Miejskiej Ciechocinek ten obowiązek dotyczy nieruchomości niezamieszkałych, nieobjętych gminnym systemem odbioru odpadów. W okresie sprawozdawczym nie wykazano właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, a którzy nie zawarli umowy na odbieranie odpadów komunalnych z gminną jednostką organizacyjną lub przedsiębiorcą odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej. W związku z powyższym nie odnotowano konieczności zastosowania przez Burmistrza Ciechocinka działań, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ucp.

W okresie sprawozdawczym podjęto ważną uchwałę dotyczącą gospodarki odpadami komunalnymi - Uchwała nr LX/384/23 Rady Miejskiej Ciechocinka z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki tej opłaty i częściowego z niej zwolnienia.

Opłata miesięczna za odbiór odpadów dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych wynosiła 27,00 zł do lutego 2023 r. oraz 30,00 zł od 1 marca 2023 roku. Jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, ustalono podwyższoną, miesięczną stawkę opłaty zagospodarowanie odpadami komunalnymi, która wynosi odpowiednio trzykrotność stawki tejże opłaty.

Od 01.01.2021 roku właściciele nieruchomości jednorodzinnych mogą zgłaszać **posiadanie przydomowego kompostownika i kompostowanie** w nim bioodpadów stanowiących odpady komunalne. Posiadanie przydomowego kompostownika zgłasza się poprzez wypełnianie nowej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Od 1 marca 2023 roku zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości jednorodzinnych kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym wynosi 3,00 zł miesięcznie. Na dzień 31.12.2023 roku posiadanie przydomowego kompostownika zadeklarowało 94 właścicieli nieruchomości zlokalizowanych w Gminie Miejskiej Ciechocinek. Z ulgi korzystało 247 mieszkańców.

Informacje o ogólnej masie odpadów zebranych, w tym zebranych selektywnie wg rodzajów odpadów przedstawiono w **analizach stanu gospodarki odpadami komunalnymi** za lata 2022 i 2023.

Łączna masa odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych w 2022 r. z terenu Miasta Ciechocinka wynosiła 5 731,84 Mg.

Masa odpadów wytworzonych (odebranych i zebranych) na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek w 2023 roku (bez odpadów budowlanych) wyniosła 5791,60 Mg. Ponadto odebrano i zebrano 148,50 Mg odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Gminy są zobowiązane do osiągnięcia **poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych** (od 2021 r.) oraz **poziomu składowania** (od 2025 r.). Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych został określony Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

(Dz.U. 2021 poz. 1530). Rozporządzenie obowiązuje dla wyliczania poziomu od roku 2021 włącznie, a wymagany poziom to minimum 20 % za 2021 r., minimum 25 % za 2022 r. oraz minimum 35 % za 2023 r. **Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych dla Gminy Miejskiej Ciechocinek wyniósł:**

- 21,27 % w 2022 r. (nie został osiągnięty),
- 35,50 % w 2023 r. (został osiągnięty).

Poziom składowania osiągnięty przez Gminę Miejską Ciechocinek przedstawiony w analizie stanu gospodarki odpadami komunalnymi wyniósł 19,11 % w 2023 r. przy czym przepisy nie określają wymaganego poziomu w odniesieniu do tych lat.

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne - podstawa prawna to Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz.U. 2016 poz. 2167). Rozporządzenie obowiązywało dla wyliczania poziomu do roku 2020 włącznie, a wymagany poziom to minimum 70 % za 2020 r. Zgodnie z art. 13. ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw, do ewidencji odpadów oraz sprawozdań składanych za pośrednictwem BDO za 2021 r. na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach oraz ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach stosuje się przepisy dotychczasowe, w tym stosuje się dotychczasową definicję odpadów komunalnych. W związku z tym, że gminy w dalszym ciągu będą zapewniały przyjmowanie odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych, w sprawozdaniach komunalnych w dalszym ciągu będą zbierane informacje w zakresie masy ww. odpadów (jednakże bez obowiązku osiągania określonych poziomów ich recyklingu).⁹

Utworzony został **Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Ciechocinku** (zwany dalej PSZOK), który zlokalizowany jest przy ul. Wojska Polskiego 33 na terenie Komunalnego Przedsiębiorstwa Użyteczności Publicznej "EKOCIECH" Sp. z o.o.

Do PSZOK-u w zamian za wnoszoną przez właścicieli nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami można dostarczać odpady wysegregowane, dostarczone we własnym zakresie. Odpady dostarczane do PSZOK-u nie mogą być zmieszane i zanieczyszczone innymi odpadami. Do PSZOK-u przyjmowane są wyłącznie następujące rodzaje odpadów komunalnych:

- tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe;
- szkło;
- papier i tektura;
- bioodpady stanowiące odpady komunalne;
- przeterminowane leki i chemikalia;
- odpady niebezpieczne;

⁹ <https://bdo.mos.gov.pl/news/wyjasnienia-ministerstwa-klimatu-i-srodowiska-dotyzace-przekazywania-danych-w-ramach-sprawozdawczosci-komunalnej-za-2021-r/>

- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki;
- zużyte baterie i akumulatory;
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- meble i inne odpady wielkogabarytowe;
- zużyte opony;
- odpady budowlane i rozbiórkowe;
- odzież i tekstylia.

W PSZOK-u nie można oddać np.: azbestu czy części samochodowych, a także odpady w ilościach wskazujących na to, iż pochodzą z działalności gospodarczej oraz wszystkie odpady wskazujące na źródło pochodzenia inne niż z gospodarstwa domowe.

Funkcjonowanie takiego punktu **minimalizuje zanieczyszczenie środowiska naturalnego poprzez właściwe postępowanie z odpadami** tj. skuteczną segregację odpadów komunalnych.

Odpady komunalne wielkogabarytowe, meble itp. zebrane w sposób selektywny określony w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek, powstałe na nieruchomości zamieszkałej przez mieszkańców, w zamian za uiszczoną opłatę, odbierane są od właściciela nieruchomości dwa razy w roku, zgodnie z harmonogramem i terminach ustalonych w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek.

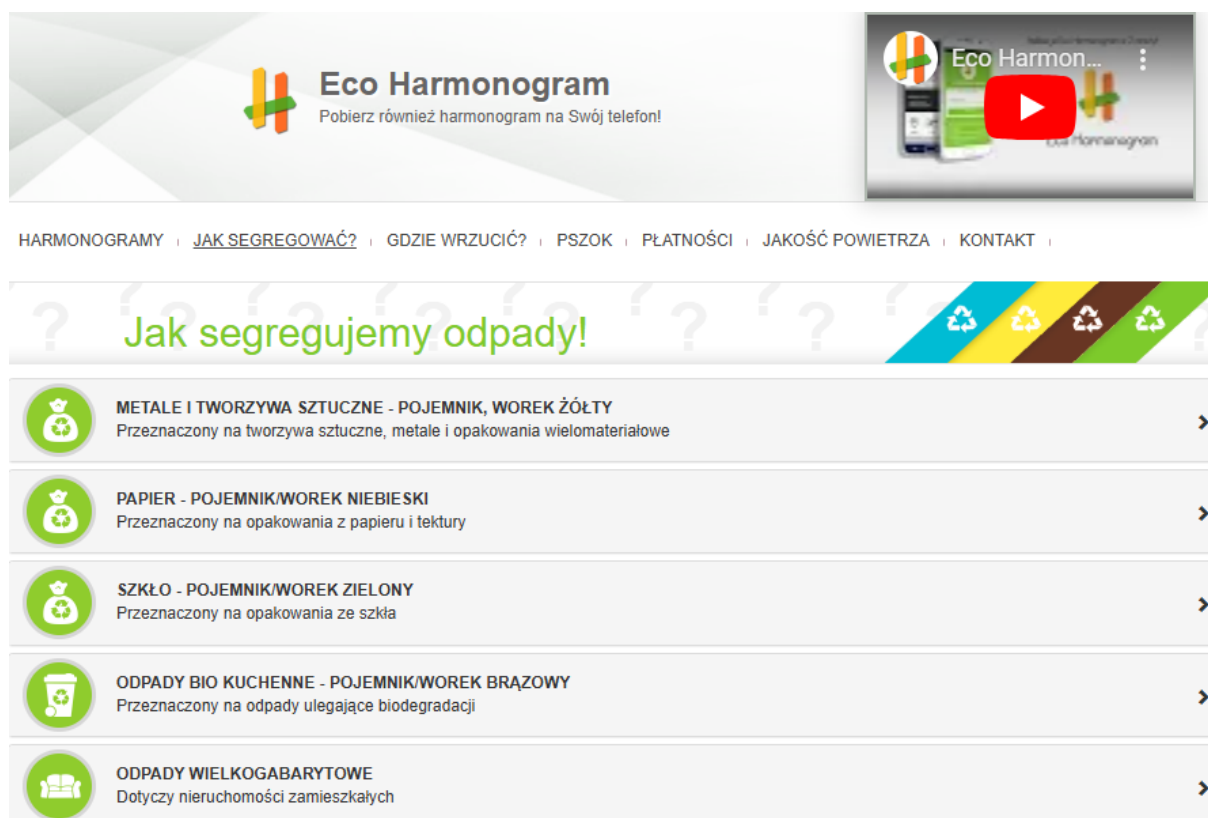
Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny można oddać podczas zakupu nowego sprzętu tego samego typu w sklepach ze sprzętem elektrycznym i oświetleniowym.

Na stronie internetowej Urzędu Miejskiego udostępnione są informacje o zasadach gospodarowania odpadami komunalnymi (m.in. zasady segregacji odpadów, adres i godziny otwarcia PSZOK-u, częstotliwość opróżniania pojemników, informacje o wysokości stawki opłaty „śmieciowej” i sposobie jej uiszczania, o podmiocie odbierającym odpady) oraz szczegółowy harmonogram odbioru odpadów zmieszanych i opakowaniowych z poszczególnych ulic, natomiast w przypadku dni ustawowo wolnych od pracy zamieszczane są przesunięcia terminów wywozu odpadów.

Edukacja ekologiczna w 2022 r. polegała m.in. na prowadzeniu działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi – Aplikacja ECOHARMONOGRAM. W roku 2022 koszt użytkowania aplikacji wyniósł 2 400,00 zł. Działania kontynuowano w 2023 r., a koszt użytkowania aplikacji wyniósł 2 640,00 zł.

Ponadto na udział w akcji Sprzątanie Świata 2023 r. z gminnego budżetu poniesiono koszt 416,18 zł.

Na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek prowadzona jest **edukacja ekologiczna** mająca na celu zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie potrzeby prawidłowego segregowania odpadów. Przedstawiono fragment strony informacyjnej w tym zakresie.

Ryc. 5. Fragment strony internetowej prezentującej zasady segregacji odpadów w Gminie Miejskiej Ciechocinek

Źródło: <https://ciechocinek.pl/eko-harmonogram/>

Ponadto w ramach spotkań z mieszkańcami, ich wizyt w Urzędzie Miejskim przekazywane są informacje obejmujące zagadnienia środowiskowe głównie związane z gospodarką odpadami - właściwą segregacją odpadów, potrzebą korzystania z PSZOK, kompostowaniu odpadów biodegradowalnych, zagospodarowaniu odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu RTV i AGD.

Na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek **nie funkcjonuje instalacja komunalna** wymieniona na liście prowadzonej przez Marszałka Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

Gmina w okresie sprawozdawczym realizowała **Program usuwania i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest dla Miasta Ciechocinka na lata 2013-2032** przyjęty uchwałą nr XXIX/233/13 Rady Miejskiej Ciechocinka z dnia 25 lutego 2015 r.

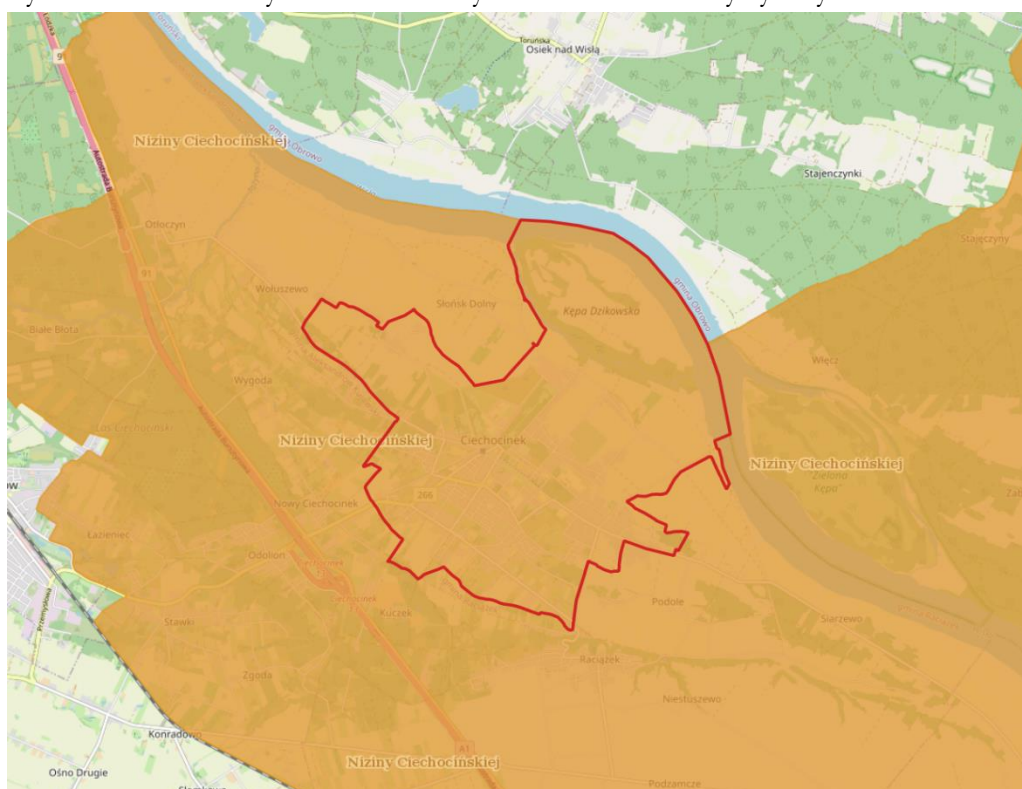
Konsekwentnie realizowane jest zadanie **usuwania wyrobów zawierających azbest i kierowanie ich do unieszkodliwienia**. Dane zostały wprowadzone do Bazy Azbestowej (<https://bazaazbestowa.gov.pl>) i są na bieżąco aktualizowane.

- w 2022 r. masa usuniętego azbestu wyniosła 21,94 ton, a koszt zadania 11 686,60 zł (z czego dofinansowanie z WFOŚiGW wyniosło 8 180,62 zł);
- w 2023 r. masa usuniętego azbestu wyniosła 17,38 ton, a koszt zadania 11 798,78 zł (z czego dofinansowanie z WFOŚiGW wyniosło 8 000,00 zł).

Na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek znajdują się obszary i obiekty chronione prawnie.

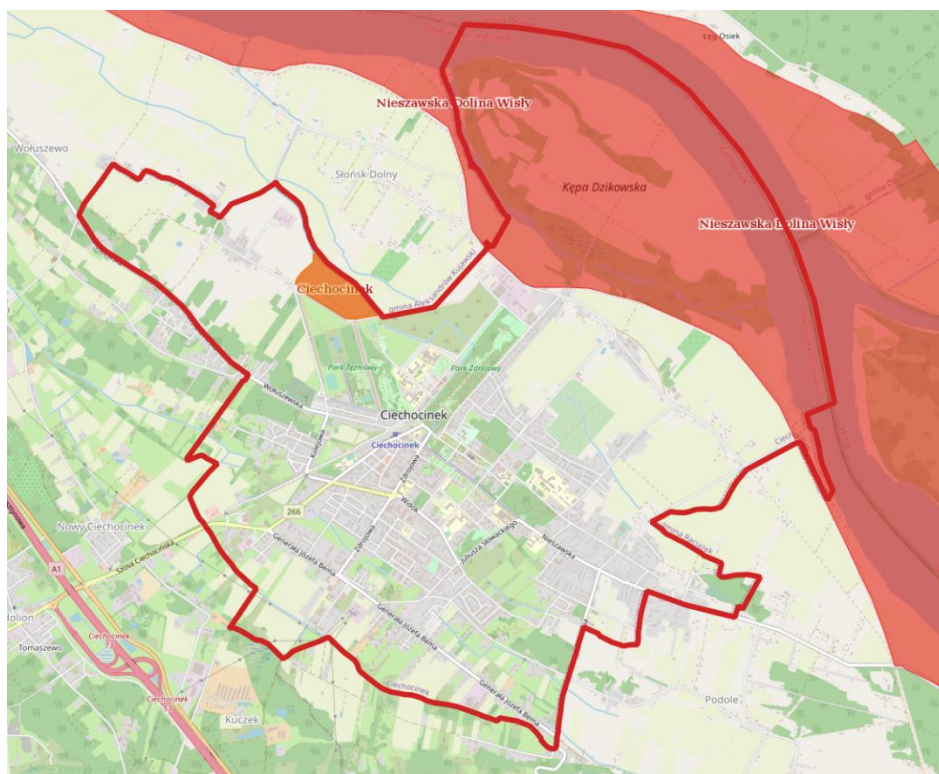
- obszar Natura 2000 Ciechocinek PLH040019 (dyrektywa siedliskowa),
- obszar Natura 2000 Nieszawska Dolina Wisły PLH040012 (dyrektywa siedliskowa),
- obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003 (dyrektywa ptasia),
- rezerwat przyrody Ciechocinek,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Niziny Ciechocińskiej,
- pomnik przyrody, którym jest pojedyncze drzewo Dąb szypułkowy - *Quercus robur*.

Kształtowana jest też zieleń urządzona. Szczególne znaczenie mają Park Zdrojowy, Park Teżniowy oraz Park Sosnowy. Ciechocinek wyróżnia rezerwat florystyczny – stanowisko słonorośli

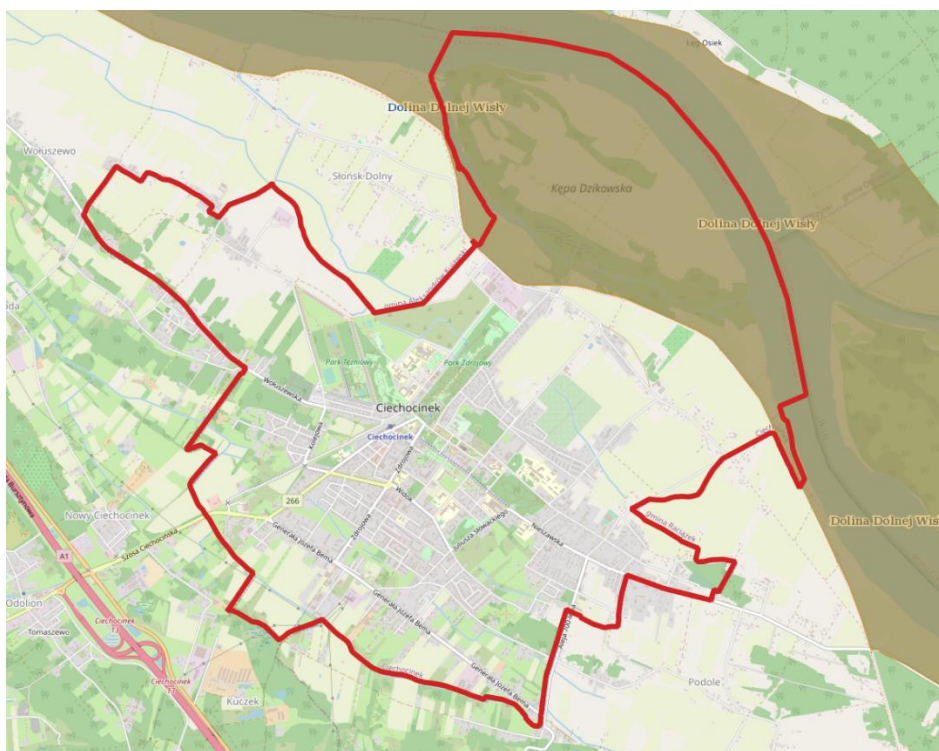
**Ryc. 6. Granice Obszaru Chronionego Krajobrazu Niziny Ciechocińskiej
na tle granic Gminy Ciechocinek**

Źródło: rycina opracowana na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/> zamieszczona w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Ciechocinek na lata 2024-2027, z perspektywą do roku 2031

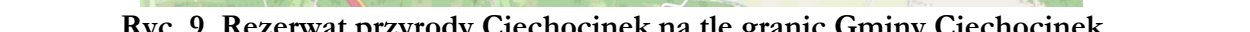
Ryc. 7. Granice Obszarów Natura 2000 Nieszawska Dolina Wisły i Ciechocinek na tle granic Gminy Ciechocinek

Źródło: rycina opracowana na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/> zamieszczona w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Ciechocinek na lata 2024-2027, z perspektywą do roku 2031

Ryc. 8. Granice Obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły na tle granic Gminy Ciechocinek

Źródło: rycina opracowana na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/> zamieszczona w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Ciechocinek na lata 2024-2027, z perspektywą do roku 2031

Źródło: rycina opracowana na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/> zamieszczona w Programie

W okresie sprawozdawczym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

– Zarządzenie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 1 sierpnia

- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy współpracował z Uzdrowiskiem

Przedmiotowy obszar położony jest na terenie **Nadleśnictwa Gniewkowo**. Nadleśnictwo poinformowało, że w latach 2022-2023 nie wykonano rozbudowy infrastruktury przeciwpożarowej, przygotowania parkingów leśnych, ścieżek edukacyjnych, szlaków turystycznych, zwiększania różnorodności gatunkowej lasu. Prowadzone działania skupiają się na realizacji zadań wynikających z Planu Urządzenia Lasu.

2.10. POWAŻNE AWARIE PRZEMYSŁOWE

Podstawowym zadaniem Gminy Miejskiej Ciechocinek w zakresie dostosowania procedur kryzysowych do bieżących zagrożeń oraz obowiązujących przepisów prawnych w okresie sprawozdawczym było dostosowanie gminnego planu zarządzania kryzysowego do zmieniających się przepisów prawa i występujących zagrożeń.

Ustawa Prawo ochrony środowiska definiuje poważną awarię jako zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Jeśli poważna awaria ma miejsce w zakładzie, określa się ją mianem poważnej awarii przemysłowej. Zakładem stwarzającym zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej jest zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej lub zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, o których mowa w art. 248 ust. 1 Ustawy Prawo ochrony środowiska.

Zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, zwanej dalej „awarią przemysłową”, w zależności od rodzaju, kategorii i ilości substancji niebezpiecznej znajdującej się w zakładzie uznaje się za zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii, zwany dalej „zakładem o zwiększonym ryzyku”, albo za zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii, zwany dalej „zakładem o dużym ryzyku”.

Rejestr zakładów ZDR (Zakładów Dużego Ryzyka) i ZZR (Zakładów Zwiększonego Ryzyka) prowadzony jest przez WIOŚ w Bydgoszczy.

Wg ewidencji i informacji Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek:

- **nie ma zlokalizowanych zakładów dużego ryzyka (ZDR);**
- **nie ma zlokalizowanych zakładów zwiększonego ryzyka (ZZR);**
- należy wyjaśnić, że każdy zakład, który magazynuje substancje niebezpieczne może być potencjalnym sprawcą poważnej awarii;
- w okresie sprawozdawczym na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek **nie doszło do wystąpienia żadnych nadzwyczajnych zdarzeń** o znamionach poważnych awarii przemysłowych, ani innych poważnych awarii w transporcie skutkujących zanieczyszczeniem wód i gleby czy też skażeniem środowiska substancjami toksycznymi.

Według danych przedstawionych przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Aleksandrowie Kujawskim w latach 2022-2023 **nie odnotowano działań związanych**

z nadzwyczajnymi zagrożeniami środowiska czy zagrożeniami ekologicznymi. Nie odnotowano zdarzeń związanych z uwolnieniem toksycznych środków, awariami przemysłowymi, uszkodzeniami rurociągów, rozszczelnieniem cystern czy pożarów podczas których zostały uwolnione substancje zagrażające środowisku.

W celu przeciwdziałania wystąpieniu nadzwyczajnych zagrożeń dla środowiska (oraz innych zdarzeń w ochronie środowiska) **Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy** prowadzi działania kontrolne m.in. w zakresie przestrzegania wymagań z zakresu ochrony środowiska. W latach 2022-2023 WIOŚ przeprowadził 6 kontroli planowych i 1 kontrolę pozaplanową z wyjazdem w teren podmiotów gospodarczych zlokalizowanych na terenie Gminy Ciechocinek. Kontrole dotyczyły gospodarki odpadami, gospodarki opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, gospodarki wodno – ściekowej, przestrzegania przepisów o bateriach i akumulatorach, przeciwdziałania marnowaniu żywności oraz przestrzegania obowiązków wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna. W ramach działań pokontrolnych wydano jedno zarządzenie pokontrolne, nałożono jeden mandat oraz skierowano jedno wystąpienie do organu administracji rządowej.

3. WYKAZ INWESTYCJI ZREALIZOWANYCH W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

W tabeli przedstawiono najważniejsze zadania realizowane w latach 2022-2023. Wymieniono zadania zrealizowane przez Gminę Miejską Ciechocinek oraz inne podmioty działające na tym terenie. Określono rok i koszt realizacji.

Wykaz inwestycji poczynionych w latach 2022-2023 przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 9. Zestawienie zadań z zakresu ochrony środowiska na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek zrealizowanych w latach 2022-2023

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA				
1.	Wymiana źródeł ciepła z paliwa węglowego na paliwa ekologiczne - dotacje dla mieszkańców.	2022	30 000,00	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
2.	Wymiana źródeł ciepła - dotacja dla mieszkańców.	2023	95 0000,00	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
3.	Wymiana i modernizacja centralnego ogrzewania w Szkole Podstawowej nr 3.	2022	32 500,00	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
4.	Wydatki w dziale budżetowym 70001 Zakłady gospodarki mieszkaniowej (w tym remonty zasobu komunalnego).	2022-2023	2022 - 104 362,28 2023 - 139 846,05	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
5.	Studium wykonalności dla zadania pn. „Wymiana źródła ciepła w ciepłowni lokalnej Szkoły Podstawowej nr 3 im. Polskich Olimpijczyków w Ciechocinku”.	2023	15 990,00	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
ZAGROŻENIE HAŁASEM				
6.	Utworzenie zeroemisyjnej komunikacji miejskiej oraz wybudowanie zaplecza technicznego i przystanku autobusowego dla obsługi pasażerów przy ul. Kolejowej.	2022	1 600 000,00	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
7.	Budowa nawierzchni drogi gminnej zlokalizowanej przy posesji ul. Nieszawskiej 76 (działki nr 2374/15 i 2374/44) wraz z odwodnieniem i oświetleniem - opracowanie projektu.	2022	21 894,00	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
8.	Budowa ul. Żytniej wraz z odwodnieniem w Ciechocinku. Budowa ul. Sportowej wraz z odwodnieniem w Ciechocinku.	2022	1 475 886,10	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
9.	Montaż radarowych wyświetlaczy pomiarów prędkości – regulacja prędkości pojazdów wpływa na wielkość emitowanego hałasu..	2022	83 640,00	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
10.	Przebudowa nawierzchni dróg ul. Solnej i ul. Wiślanej.	2022	619 016,50	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
11.	Przebudowa nawierzchni ul. Reymonta wraz z odwodnieniem - opracowanie projektu.	2022	21 894,00	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
12.	Przebudowa przejść dla pieszych na skrzyżowaniu dróg ul. Mickiewicza i ul. Lorentowicza i wykonanie sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu.	2022	259 979,11	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
13.	Przebudowa przejść dla pieszych na skrzyżowaniu dróg ul. Zdrojowej i A. Armii Krajowej i wykonanie sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu.	2022	329 747,07	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
14.	Wykonanie dokumentacji projektowej nawierzchni wraz z odwodnieniem i oświetleniem drogi gminnej zlokalizowanej pomiędzy ul. Stawową i ul. Kopernika (dz.622/7 i 622/9).	2022	36 900,00	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
15.	Wykonanie dokumentacji projektowej nawierzchni wraz z odwodnieniem, budową i przebudową oświetlenia drogi gminnej ul. Rolnej wraz z łącznikiem do ul. Wojska Polskiego (dz.2140/3 i 2141/1).	2022	39 975,00	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
16.	Rozbudowa systemu monitoringu (montaż kamer na drogach wylotowych z Ciechocinka).	2022	170 000,00	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
17.	Wydatki w dziale budżetowym 80113 Dowożenie uczniów do szkół.	2022-2023	2022 - 325 475,81 2023 - 396 024,30	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
18.	Utworzenie zeroemisyjnej komunikacji miejskiej oraz wybudowanie zaplecza technicznego i przystanku autobusowego dla obsługi pasażerów przy ul. Kolejowej.	2023	10 400 990,84	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek. Ogółem w 2023 roku poniesiono wydatki w kwocie 10 400 990,84 zł, z tego 6 400 000,00 zł w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych.
19.	Budowa drogi ul. Granicznej na odcinku od ul. Żytnej do ul. Bema wraz z odnogą boczną oraz remontem przepustów - opracowanie projektu.	2023	46 640,00	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
20.	Budowa nawierzchni ul. Słowackiego, nawierzchni drogi równoległej do ul. Bema oraz ronda na skrzyżowaniu ulic: Bema i Zdrojowej (promesa w ramach Inwestycji Strategicznych Polski Ład).	2023	1 090 598,43	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
21.	Budowa nawierzchni drogi gminnej zlokalizowanej przy posesji ul. Niezawskiej 76 (działki nr 2374/15 i 2374/44) w Ciechocinku wraz z odwodnieniem i oświetleniem.	2023	329 304,41	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
22.	Przebudowa nawierzchni ul. Kolejowej – łącznik pomiędzy ul. Kolejową a kempingiem.	2023	232 819,74	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
23.	Przebudowa nawierzchni ul. Strażackiej.	2023	430 868,71	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
24.	Przebudowa nawierzchni ul. Piekarskiej.	2023	253 154,09	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
25.	Wykonanie dokumentacji projektowej nawierzchni wraz z odwodnieniem i oświetleniem drogi gminnej zlokalizowanej w ul. Kopernika 41 na działkach 622/7, 622/9.	2023	22 755,00	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
26.	Wykonanie dokumentacji projektowej nawierzchni wraz z odwodnieniem, budową i przebudową oświetlenia drogi gminnej ul. Słońsk Górny 17.	2023	22 386,00	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
27.	Zakup pojazdu 9-cio osobowego przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych (wkład własny)	2023		Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
28.	Opracowanie koncepcji rozwoju komunikacji rowerowej w Ciechocinku na lata 2023-2028.	2023	42 000,00	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
29.	Rozbudowa systemu monitoringu (montaż kamer na drogach wylotowych z Ciechocinka).	2023	195 816,00	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
POLA ELEKTROMAGNETYCZNE				
30.	Monitoring pól elektromagnetycznych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.	2022-2023	koszty administracyjne WIOŚ / GIOŚ	Realizacja: Główny Inspektor Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Bydgoszczy oraz Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy.

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
GOSPODAROWANIE WODAMI / GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA				
31.	Modernizacja systemu sterowania stacji odwadniania osadu – oczyszczalnia ścieków - lepszy stopień odwadniania osadu przy mniejszym zużyciu energii elektrycznej.	2022-2023	2022 – 226 161,33 2023 – 73 584,75	Realizacja: Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Ciechocinku.
32.	Modernizacja stacji dozowania polielektrolitu – oczyszczalnia ścieków - lepszy stopień odwadniania osadu przy mniejszym zużyciu energii elektrycznej.	2023	195 777,10	Realizacja: Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Ciechocinku.
33.	Instalacja fotowoltaiki 50 kW - oczyszczalni ścieków - oszczędności w zużyciu energii elektrycznej na oczyszczalni ścieków – ok. 40 tys. zł/rok.	2022 – abonament miesięczny – 2 400,00	2022 – abonament miesięczny – 2 400,00	Realizacja: Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Ciechocinku.
34.	Przejęcie przyłączy kanalizacji sanitarnej.	2022	2900,00	Realizacja: Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Ciechocinku.
35.	Przejęcie przyłączy wodociągowych.	2022	2500,00	Realizacja: Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Ciechocinku.
36.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej.	2023	147 162,16	Realizacja: Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Ciechocinku.
37.	Budowa sieci wodociągowej.	2023	21 827,1	Realizacja: Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Ciechocinku.
38.	Pompa głębinowa – SUW Siarzewo - poprawa wydajności pracy studni.	2023	11 800,00	Realizacja: Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Ciechocinku.
39.	Budowa monitoringu wizyjnego na Ujęciu Wody Siarzewo w Podolu oraz na studniach głębinowych - ochrona obiektów, gdzie następuje produkcja wody.	2022	112 00,00	Realizacja: Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Ciechocinku.
40.	Monitoring wizyjny Oczyszczalni Ścieków - ochrona obiektów, gdzie następuje proces oczyszczania ścieków.	2022	16 544,72	Realizacja: Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Ciechocinku.
41.	Monitoring wizyjny Wieże Ciśnień - ochrona obiektów regulujących poziom wody.	2022	6 487,80	Realizacja: Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Ciechocinku.

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
42.	Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Klonowej i ul. Świerkowej – opracowanie projektu.	2022	10 455,00	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
43.	Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Klonowej.	2023	152 453,37	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
ZASOBY GEOLOGICZNE I GLEBY				
44.	Plan zagospodarowania przestrzennego.	2022-2023	2022 - 31 052,00 2023 -	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
45.	Badania zasobności gleb w makroelementy (fosfor, potas, magnez) oraz określenie potrzeb wapnowania.	2022-2023	zadanie realizowane z opłat wnoszonych przez mieszkańców	Realizacja: Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza w Bydgoszczy.
46.	Przeprowadzenie szkoleń dla mieszkańców w zakresie prawidłowej gospodarki rolnej.	2022-2023	działalność statutowa	Realizacja: Kujawsko - Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego.
GOSPODARKA ODPADAMI				
47.	Wydatki w dziale budżetowym 90002 Gospodarka odpadami komunalnymi.	2022-2023	2022 - 3 007 905,38 2023 - 3 214 178,72	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
48.	Wydatki w dziale budżetowym 90026 Pozostałe działania związane z gospodarką odpadami.	2022-2023	2022 - 11 686,60 2023 - 11 798,78	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
49.	Wydatki w dziale budżetowym 90003 Oczyszczanie miast i wsi.	2022-2023	2022 - 813 589,76 2023 - 969 843,43	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
ZASOBY PRZYRODNICZE				
50.	90004 Utrzymanie zieleni w miastach i gminach.	2022-2023	2022 - 1 873 051,51 2023 - 2 256 403,84	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
51.	Przebudowa nawierzchni deptaka spacerowego w Ciechocinku wraz z budową obiektów infrastruktury uzdrowskiej i rewitalizacją przyległych terenów zielonych - opracowanie dokumentacji projektowej.	2022	41 820,00	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
52.	Budowa alejek w parku Teżniowym.	2022	100 000,00	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
53.	Rewitalizacja parku Tężniowego (od zegara kwiatowego do pomnika S. Staszica) wraz ze zbiornikami przy tężni – opracowanie projektu.	2023	83 025,00	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
54.	Rewitalizacja Parku Zdrojowego - III etap (od kortów tenisowych do ul. Solnej) - opracowanie projektu.	2023	90 897,00	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
55.	Realizacja Planów Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Gniewkowo.		w ramach działań statutowych	Realizacja: Nadleśnictwo Gniewkowo.
POWAŻNE AWARIE PRZEMYSŁOWE				
56.	Wydatki w dziale budżetowym 75412 Ochotnicze straże pożarne.	2022-2023	2022 - 17 862,55 2023 - 19 285,86	Realizacja: Gmina Miejska Ciechocinek.
57.	Prowadzenie rejestru zakładów dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.	2022-2023	koszty administracyjne WIOŚ	Realizacja: Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy.
58.	Prowadzenie rejestru poważnych awarii przemysłowych oraz kontroli zakładów.	2022-2023	koszty administracyjne WIOŚ	Realizacja: Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy. Na opisywanym terenie w okresie sprawozdawczym nie wystąpiły poważne awarie przemysłowe.

Opracowano na podstawie: danych uzyskanych w czasie ankietyzacji, a także na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu Gminy Miejskiej Ciechocinek.

4. ANALIZA WYDATKÓW GMINY MIEJSKIEJ CIECHOCINEK W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA NA TLE OGÓŁU WYDATKÓW

Analiza wydatków Gminy Miejskiej Ciechocinek w przekroju lat 2022-2023 pozwala stwierdzić, że wydatki w 2023 r. w **Dziale 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska** w ujęciu kwotowym były znacznie wyższe niż w 2022 r. Szczegółowe informacje przedstawiono w formie tabelarycznej.

Tabela 10. Wydatki Gminy Miejskiej Ciechocinek na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska w latach 2022-2023 na tle innych wydatków

Dział klasyfikacji budżetowej	Wysokość wydatków w latach (zł)	
	2022	2023
Dział 010 - Rolnictwo i leśnictwo	12 336,24	22 204,55
Dział 550 - Hotele i restauracje	489 773,85	552 382,62
Dział 600 - Transport i łączność	5 382 698,99	18 950 501,27
Dział 630 - Turystyka	54 034,66	129 370,39
Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	1 280 061,76	1 469 375,70
Dział 710 - Działalność usługowa	112 500,61	128 069,64
Dział 750 - Administracja publiczna	6 179 230,90	7 525 656,49
Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	60 229,72	78 139,71
Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	4 955 529,77	4 045 659,84
Dział 757 – Obsługa długu publicznego	1 290 989,26	2 161 275,00
Dział 758 - Różne rozliczenia	0,00	250 335,50
Dział 801 - Oświata i wychowanie	16 576 600,00	20 367 435,69
Dział 851 – Ochrona zdrowia	387 804,18	432 874,96
Dział 852 - Pomoc społeczna	5 683 708,26	5 245 504,43
Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	3 987 319,43	3 364 632,44
Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	83 342,00	62 124,00
Dział 855 - Rodzina	8 286 688,52	5 774 211,97
Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	9 015 687,52	12 767 388,73
Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2 364 050,24	2 677 670,82
Dział 926 - Kultura fizyczna	4 069 774,47	3 965 109,35
ogółem	70 272 360,38	89 969 923,10

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z budżetu Gminy Miejskiej Ciechocinek i danych GUS

Wydatki budżetowe Gminy Miejskiej Ciechocinek w roku 2022 wyniosły 70,3 mln zł, by w kolejnym roku wzrosnąć do 90,0 mln zł.

W tym czasie wydatki w **Dziale 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska** zwiększyły się z 9,0 mln zł do 12,8 mln zł, a udział tych wydatków w ogóle wydatków zwiększył się z 12,8 % do 14,2 %. Warto zauważyć, że wydatki na ogólnie pojętą ochronę środowiska zawarte są również w innych działach klasyfikacji budżetowej np.: rolnictwo i łowiectwo czy transport i łączność.

Źródło finansowania przedsięwzięć w zakresie ochrony środowiska stanowiły w głównej mierze środki własne Gminy Miejskiej Ciechocinek.

5. SPÓJNOŚĆ Z PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA SZCZEBŁA POWIATOWEGO

Strategia Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2014-2020 została przyjęta Uchwałą XXXII/492/2014 Rady Powiatu w Aleksandrowie Kujawskim w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie Porozumienia na rzecz rozwoju Obszaru Społeczno-Gospodarczego Powiatu Aleksandrowskiego. Powiatowy program ochrony środowiska nie był aktualizowany.

Analiza spójności zadań wyznaczonych do realizacji w gminnym programie ochrony środowiska z zadaniami realizowanymi na szczeblu powiatowym:

- co do zasady **zadania są ze sobą spójne** ze względu na zamierzony efekt jakim jest poprawa jakości środowiska,
- widoczne są rozbieżności w sposobie zapisu poszczególnych zadań jednak wskazany brak spójności w sposobie zapisu poszczególnych zadań nie wynika z tego, że zadania się wykluczają, ale z istoty problemów występujących w obu jednostkach i możliwościach realizacji poszczególnych zadań.

Ogólnie należy stwierdzić, że oba analizowane dokumenty mają na celu ochronę środowiska i poszczególnych jego komponentów, dlatego **treść i zgodność tych dokumentów biorąc pod uwagę spójność zapisów należy ocenić pozytywnie.**

6. BARIERY REALIZACJI ZADAŃ

Analiza wykonania zadań pozwala na stwierdzenie, że **podstawowymi barierami w realizacji zadań** przewidzianych w programie ochrony środowiska były w latach 2022-2023:

1. **Barieri finansowe** – każda jednostka samorządu terytorialnego posiada ograniczone środki finansowe i tylko część z nich może przeznaczyć na realizację zadań służących ochronie środowiska. Ponadto niepewna jest możliwość pozyskania środków zewnętrznych, np. z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Funduszy dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027 (dawnego Regionalnego Programu Operacyjnego) czy innych środków unijnych i krajowych. Dlatego niektóre zadania muszą być odsunięte w czasie.

2. **Nadzwyczajne zagrożenia**, których nie można było przewidzieć w momencie planowania zadań w POŚ – przykładem takiej bariery były **ograniczenia związane z pandemią COVID-19**. Wprowadzenie obostrzeń wydłużyło część procedur administracyjnych zmierzających do realizacji inwestycji, a niektóre zadania związane np. z edukacją zupełnie odwołano co wynikało z konieczności minimalizacji kontaktów społecznych.
3. **Bariery związane ze zmiennością przepisów** – szybko zmieniające się prawo np. w zakresie sposobów segregacji odpadów (nowe rozporządzenia), mogą być np. dla mieszkańców niejasne. Realizując wiele zadań z zakresu ochrony środowiska, właściciele bądź zarządcy nieruchomości muszą mierzyć się ze zdobyciem pozwoleń i decyzji i może być to czynnikiem zniechęcającym ich do podjęcia realizacji zadania.
4. **Bariery wynikające z niewystarczającej świadomości ekologicznej** – skuteczność ochrony środowiska zależy od zaangażowania wszystkich obywateli w konkretne działania. Obejmuje m.in. świadomą konsumpcję, ograniczenie wytwarzania odpadów i odpowiednią ich segregację, oszczędzanie zasobów (energii i wody), zmniejszanie negatywnego wpływu na jakość powietrza. Osiągnięcie celów środowiskowych zależy od poziomu kompetencji ekologicznych reprezentowanych przez społeczeństwo.
5. **Bariery prawne** – każde zadanie jakie mogłoby być realizowane w zakresie ochrony środowiska musi być zgodne z obowiązującym prawem (np. z zakresu strategicznych ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko), co w związku z mnogością interpretacji prawnych przepisów może powodować długotrwałą realizację niektórych zadań bądź niespójność działań podejmowanych przez różne podmioty. Przykładem jest tu rozwój energetyki wiatrowej, gdzie prawo ogranicza lub wręcz uniemożliwia budowę nowych elektrowni wiatrowych w niektórych lokalizacjach.
6. **Brak konsekwentnej polityki państwa w zakresie ochrony środowiska** - przyjęte w polityce ekologicznej cele, zasady i priorytety w dużym stopniu określają rodzaj i sposób organizacji systemu zarządzania środowiskiem na szczeblu samorządu terytorialnego oraz charakter środków i instrumentów zarządzania. Nie zawsze można przewidzieć kierunek zmian – np. w okresie projektowania POŚ szczególną uwagę kierowano na rozwój sieci gazowej, a obecnie możliwość montowania kotłów gazowych jak i użytkowania gazu ziemnego jako surowca będzie ograniczana.

7. ANALIZA WSKAŹNIKOWA REALIZACJI ZADAŃ

W tabeli zestawiono podstawowe wyniki statystyczne określające stopień realizacji efektów przewidzianych w programie ochrony środowiska.

Tabela 11. Wartości wskaźników stopnia zrealizowania zadań służących ochronie środowiska w latach 2022-2023

Lp.	Wskaźniki	Źródło danych	2022	2023
Ochrona klimatu i jakości powietrza				
1.	Klasa jakości powietrza pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi, gdzie w ocenie uwzględnia się parametry wymienione poniżej:	GIOŚ Roczna ocena jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim za rok 2022 i 2023	klasa:	klasa:
	dwutlenek siarki (SO ₂),		A	A
	dwutlenek azotu (NO ₂),		A	A
	tlenek węgla (CO),		A	A
	benzen (C ₆ H ₆),		A	A
	ozon (O ₃),		A (D2)	A (D2)
	pył PM10,		C	A
	pył PM2,5,		A/A1	A/A1
	benzo(a)piren (B(a)P) w pyłe PM10,		C	C
	metale ciężkie: ołów (Pb), arsen (As), kadm (Cd) i nikiel (Ni) w pyłe PM10.		A	A
2.	Klasa jakości powietrza pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin, gdzie w ocenie uwzględnia się:	GIOŚ Roczna ocena jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim za rok 2022 i 2023	klasa:	klasa:
	dwutlenek siarki (SO ₂),		A	A
	tlenki azotu (NO _x),		A	A
	ozon (O ₃)		A (D2)	A (D2)
3.	Odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej ogółem (%)	GUS	86,4	87,4
4.	Długość czynnej sieci gazowej ogółem – tj. przesyłowej i dystrybucyjnej (km)	GUS	62,8	62,8
5.	Długość czynnej sieci gazowej dystrybucyjnej (km)	GUS	62,3	62,3
6.	Czynne przyłącza gazowe do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych)	GUS	1637	1665

Lp.	Wskaźniki	Źródło danych	2022	2023
7.	Zużycie gazu przez gospodarstwa domowe ogółem w MWh	GUS	36 740,2	36 260,8
8.	Zużycie gazu przez gospodarstwa domowe na ogrzewanie mieszkań w MWh	GUS	34 824,2	29 877,5
Zagrożenia hałasem				
9.	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem (%)	GUS	23,4	23,4
10.	Ścieżki rowerowe (drogi dla rowerów) ogółem (km)	GUS	3,2	3,2
Pola elektromagnetyczne				
11.	Wynik pomiaru poziomu pól elektromagnetycznych	GIOŚ	brak badań, w powiecie w normie	brak przekroczeń
12.	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem (%)	GUS	23,4	23,4
Zasoby wodne				
13.	Stan wód powierzchniowych badanych Jednolitych Części Wód Powierzchniowych	GIOŚ	brak oceny / zły	brak oceny / zły
14.	Stan chemiczny Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 45	GIOŚ	dobry	brak oceny
15.	Stan ilościowy Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 45	GIOŚ	dobry	brak oceny
Gospodarka wodno – ściekowa i gospodarowanie wodami				
16.	Zużycie wody w gospodarstwach domowych na jednego mieszkańca (m ³)	GUS	37,5	39,7
17.	Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej (%) ogółem	GUS	96,4	96,4
18.	Długość eksploatowanej sieci wodociągowej (km)	GUS	67,0	67,0
19.	Liczba przyłączy wodociągowych (sztuk)	GUS	2016	2036
20.	Woda dostarczona ogółem (tys. m ³)	GUS	887,7	923,3
21.	Woda dostarczona gospodarstwom domowym (tys. m ³)	GUS	386,4	405,1
22.	Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej (%) ogółem	GUS	84,9	84,9
23.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej (km)	GUS	73,6	74,0
24.	Liczba przyłączy kanalizacyjnych (sztuk)	GUS	1874	1876
25.	Ścieki komunalne odprowadzone i oczyszczone ogółem w ciągu roku (tys. m ³)	GUS	780,0	741,0
26.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu: BZT5 (kg/rok)	GUS	7452	5804
27.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu: ChZT (kg/rok)	GUS	77735	60646

Lp.	Wskaźniki	Źródło danych	2022	2023
28.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu: zawiesina ogólna (kg/rok)	GUS	11534	9964
29.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu: azot ogólny (kg/rok)	GUS	15855	9093
30.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu: fosfor ogólny (kg/rok)	GUS	2195	795
31.	Osady wytworzone podczas oczyszczania ścieków komunalnych (ton)	GUS	225	201
32.	Liczba zbiorników bezodpływowych (sztuk)	GUS	443	350
33.	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków (sztuk)	GUS	14	14
Zasoby geologiczne i gleby				
34.	Wielkość eksploatacji złóż surowców w danym roku (pobór wód termalnych leczniczych zmineralizowanych w m ³)	PIG-PIB	77 445,30	77 445,20
35.	Liczba decyzji o warunkach zabudowy	GUS	32	29
36.	Powierzchnia objęta decyzjami o warunkach zabudowy (ha)	GUS	4,0	4,0
37.	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem (%)	GUS	23,4	23,4
38.	Liczba decyzji określających warunki rekultywacji terenów poeksploatacyjnych (ha)	Starosta	0	0
39.	Powierzchnia terenów zrehabilitowanych na podstawie decyzji uznającej rekultywację za zakończoną (ha)	Starosta	0	0
Gospodarka odpadami				
40.	Masa ogólna odebranych i zebranych odpadów komunalnych (t) – wg analiz stanu gospodarki odpadami komunalnymi	analizy	5731,84	5791,60
41.	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca (kg)	GUS	623	554
42.	Punkty selektywnego zbierania odpadów - stan w dniu 31 grudnia (liczba)	analizy	1	1
Zasoby przyrodnicze				
43.	Udział powierzchni terenów zieleni w powierzchni ogółem (%)	GUS	6,08	6,08
44.	Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej (ha)	GUS	78,93	78,93
45.	Lesistość (%)	GUS	4,8	4,8
46.	Powierzchnia lasów ogółem (ha)	GUS	73,62	73,62
47.	Powierzchnia gruntów leśnych ogółem (ha)	GUS	73,92	73,92
Poważne awarie przemysłowe				
48.	Liczba zakładów o zwiększonym ryzyku (ZZR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej	WIOŚ	0	0

Lp.	Wskaźniki	Źródło danych	2022	2023
49.	Liczba zakładów o dużym ryzyku (ZDR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej	WIOŚ	0	0
50.	Liczba zgłoszonych do WIOŚ poważnych awarii przemysłowych	WIOŚ	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie dostępnych danych, m.in. uzyskanych od Gminy Miejskiej Ciechocinek, GUS, WIOŚ i GIOŚ

8. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z PRZEPROWADZONYCH ANALIZ

Wśród **najistotniejszych zrealizowanych zadań i osiągniętych efektów** realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Ciechocinek na lata 2020-2023 z uwzględnieniem perspektywy do 2026 r.” za lata 2022-2023 wymienić należy zmiany w kierunku pozytywnym i negatywnym.

Zmiany pozytywne w latach 2022-2023 lub utrzymanie stanu pozytywnego:

1. Zmniejszenie zużycia energii, ograniczanie strat ciepła m.in. poprzez termomodernizację budynków czy remonty polegające na wymianie stolarki okiennej i drzwiowej. Wymienione zadania poprawiają sprawność energetyczną budynków, dzięki czemu możliwe jest ograniczenie zużycia surowców na cele ich ogrzewania i przygotowania c.w.u. Mniejsze zużycie surowców przekłada się na mniejsze zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego i ochronę klimatu.
2. Redukcja emisji zanieczyszczeń z sektora komunalno-bytowego dzięki wymianie źródeł ogrzewania budynków.
3. Poprawa jakości powietrza w strefie kujawsko-pomorskiej do której należy Gmina Miejska Ciechocinek widoczna we wskaźnikach prezentowanych przez GIOŚ – od 2022 r. na opisywanym terenie nie wyznaczono strefy przekroczeń dopuszczalnych norm w zakresie pyłu PM10, co miało miejsce w 2021 r. (dla całej strefy).
4. Podejmowanie działań związanych z monitorowaniem stanu powietrza (lokalne czujniki), informowaniem o jakości powietrza, edukacją ekologiczną w obszarze ograniczania niskiej emisji oraz informowaniem o wymaganiach przepisów.
5. **Wprowadzenie bezpłatnej komunikacji miejskiej**, rozbudowa i modernizacja infrastruktury związanej z transportem publicznym i infrastruktury drogowej realizowana z uwzględnieniem konieczności ograniczenia presji hałasu na środowisko oraz zdrowie ludzi: modernizacja nawierzchni dróg, budowa i odnowienie chodników, podejmowanie działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa rowerzystów. Wszystkie te zadania służą zrównoważeniu ruchu i sprzyjają rezygnacji z przejazdów samochodem na rzecz przemieszczania się pieszo lub rowerem. Dzięki temu ograniczona jest emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych.
6. Woda dostarczana siecią wodociagową posiada parametry odpowiadające wymogom. Potwierdzają to badania PSSE. W przypadku obniżenia jakości podejmowane są skuteczne działania naprawcze. Realizowane są działania na rzecz modernizacji sieci wodociągowej.
7. Konsekwentna realizacja kolejnych etapów sieci kanalizacyjnej. W okresie sprawozdawczym zwiększyła się długość czynnej sieci kanalizacyjnej i liczba przyłączy kanalizacyjnych do budynków.
8. Dobry stan chemiczny i ilościowy wód podziemnych w ramach JCWPd nr 45, przy czym wody nie badano w punktach monitoringowych w Gminie Miejskiej Ciechocinek – ocena dotyczy całej JCWPd, w obrębie której położona jest Gmina Miejska Ciechocinek.
9. Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza, w tym oszczędności energii i stosowania odnawialnych źródeł energii. Konsekwentna edukacja ekologiczna, szczególnie w zakresie gospodarki odpadami.
10. Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest. Jest to niezbędne do osiągnięcia celu jakim jest całkowite wyeliminowanie z użytkowania wyrobów zawierających azbest do dnia 31.12.2032 r.

11. Brak nadzwyczajnych zagrożeń dla środowiska - wg ewidencji prowadzonej przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Aleksandrowie Kujawskim na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek w okresie sprawozdawczym nie zarejestrowano nadzwyczajnych zagrożeń dla środowiska. W latach 2022-2023 na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek nie było zlokalizowanych zakładów dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia poważniejszej awarii przemysłowej. Nie stwierdzono zdarzeń o znamionach poważnej awarii przemysłowej.
12. Gotowość ochrony przed sytuacją kryzysową – Gmina Miejska Ciechocinek jest zabezpieczona na wypadek zdarzeń zagrażających środowisku i ludności. Działania kontrolne w okresie sprawozdawczym prowadził WIOŚ w Bydgoszczy, a monitoring środowiska realizował GIOŚ.
13. Planowanie przestrzenne z uwzględnieniem ochrony środowiska.

Zmiany negatywne w latach 2022-2023 lub utrzymanie stanu negatywnego:

1. Stężenia pyłu B(a)P i ozonu (poziom długoterminowy) w kontekście całej strefy kujawsko - pomorskiej do której należy Gmina Miejska Ciechocinek pozostały na poziomie przekraczającym wartości dopuszczalne. W okresie sprawozdawczym Gmina Miejska Ciechocinek znajdowała się w strefach przekroczeń.
2. Brak przyłączenia części nieruchomości do sieci kanalizacyjnej, ze względu na brak ekonomicznego uzasadnienia budowy sieci kanalizacyjnej na terenach zabudowy rozproszonej, ale również z uwagi na wstrzymywanie się z podłączeniem do sieci kanalizacyjnej przez właścicieli nieruchomości mimo takiej możliwości. W latach 2022-2023 udało się uzupełnić wiedzę w zakresie szamb, jednak nadal brak pełnej informacji o występujących, potencjalnie nieszczelnych zbiornikach bezodpływowych. Brakuje technicznych możliwości rzetelnej kontroli szczelności zbiorników. Dlatego podejmowane działania skoncentrowane były na egzekwowaniu obowiązku przyłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej wobec właścicieli nieruchomości nie przyłączonych, mimo technicznej możliwości, a także kontroli odprowadzania ścieków sanitarnych z nieruchomości, które z przyczyn technicznych nie mogą być przyłączone do sieci kanalizacyjnej.
3. Trudności w uzyskaniu wymaganych prawem poziomów w gospodarce odpadami. Z uwagi na coraz wyższe wymagane poziomy w zakresie gospodarki odpadami pojawiły się problemy w ich osiągnięciu.
4. Zły stan badanych Jednolitych Części Wód Powierzchniowych obejmujących swym zasięgiem Gminę Miejską Ciechocinek (na podstawie aPGW i badań WIOŚ / GIOŚ).

9. PODSUMOWANIE

Podsumowując, **Gmina Miejska Ciechocinek dobrze realizuje program ochrony środowiska.** Jest to widoczne w szczególności w odniesieniu do inwestycji, które realizowane są sukcesywnie.

Poprawiła się **jakość powietrza**, co związane jest m.in. z termomodernizacją i remontami budynków oraz powstaniem odnawialnych źródeł energii. Realizacja projektów pozwoliła na zmniejszenie obciążenia środowiska naturalnego poprzez zmniejszenie emisji gazów

cieplarnianych i innych substancji szkodliwych dla środowiska, generowanych podczas wytwarzania energii dla obiektu. Ponadto Gmina Miejska Ciechocinek wdrożyła system zbierania informacji o rodzaju użytkowanych paliw stałych w indywidualnych urządzeniach grzewczych. Zadanie jest realizowane w ramach Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, będącą cyfrową ewidencją źródeł ciepła, budowaną na podstawie informacji pozyskiwanych z deklaracji składanych przez właścicieli lub zarządców budynków.

Ochrona przed **hałasem** realizowana była też poprzez remonty ulic, chodników, wsparcie komunikacji publicznej (dowóz dzieci do szkół, nowe linie komunikacyjne). **Szczególnym działaniem podjętym w 2023 r. było powołanie i zorganizowanie bezpłatnej komunikacji autobusowej.** Tworzą ją dwie linie, po których kursują autobusy elektryczne zakupione przez samorząd gminny. Dzięki temu mieszkańcy i osoby odwiedzające Ciechocinek mogą pozostawić własne samochody i dotrzeć w wybrane miejsca transportem publicznym. Oznacza to zmniejszenie emisji związanej ze spalaniem paliw, zmniejszenie hałasu komunikacyjnego, poprawę estetyki otoczenia (brak zaparkowanych samochodów w miejscach do tego nieprzeznaczonych) czy poprawę bezpieczeństwa ruchu. Planowane jest przywrócenie regularnej komunikacji kolejowej do Ciechocinka. Wykonanie postulatów związanych z ochroną przed hałasem na poziomie gminnym było zrealizowane też poprzez odpowiednie kształtowanie polityki przestrzennej realizowanej na podstawie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Miejskiej Ciechocinek oraz podejmowanych na jego podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Kontrola emisji hałasu do środowiska jest prowadzona przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska. Niestety w latach 2022-2023 na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek nie prowadzono pomiarów poziomu hałasu w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska.

Ochrona przed oddziaływaniem **pól elektromagnetycznych** realizowana jest poprzez właściwe planowanie przestrzenne. Natomiast pomiary realizuje m.in. GIOŚ, który potwierdził brak przekroczeń dopuszczalnych norm PEM w Ciechocinku. Pomiary pól elektromagnetycznych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzone są w sposób ujednolicony dla całego kraju. Realizacja zadania polegała więc przede wszystkim na przestrzeganiu przepisów dotyczących dopuszczalnych norm promieniowania pola elektromagnetycznego (np. zapewnienie odpowiedniego lokowania anten telefonii komórkowej) oraz systematycznym monitoringu stanu urządzeń emitujących tego typu pole.

Monitorowaniem **wód powierzchniowych i podziemnych** objęte są tzw. jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych (JCWP i JCWPd), jednostki wydzielone na potrzeby zarządzania wodami, zgodnie z aktualnie obowiązującym planem gospodarowania wodami dla danego dorzecza, w przypadku Gminy Miejskiej Ciechocinek – dla dorzecza Wisły. Niestety jakość wód powierzchniowych wymaga poprawy. W podziale wód podziemnych Gmina Miejska Ciechocinek znajduje się w granicach JCWP nr 45, której stan chemiczny i ilościowy dobry. Aby ten stan utrzymać potrzebne są wspólne działania wielu samorządów, które znajdują się w zasięgu opisanych JCWPd.

Gmina rozwija **gospodarkę wodno-ściekową**. Siecią wodociągową dostarczającą wodę dobrej jakości objęto prawie całą gminę. W zakresie zaopatrzenia w wodę MPWiK Sp. z o.o. realizuje bieżące zadania polegające na modernizacji istniejącej infrastruktury. Działania te przyczyniają się do poprawy jakości dostarczanej wody oraz zmniejszenia strat wody i awaryjności sieci. Realizacja zadań jest uzależniona od kategorii pilności, jak również możliwości finansowych i technicznych samorządu. Gmina Miejska Ciechocinek w formie zadania ciągłego na bieżąco

prowadzi rejestr przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych oraz kontrolę stanu technicznego szamb i umów na opróżnianie szamb.

Realizacja poprawnej gospodarki wodno – ściekowej przyczynia się do zmniejszenia presji wywieranej przez nieczystości ciekłe na stan **gleb** i wód. Jest to jednak zadanie długoletnie i częściowo niezależne do realizacji zadań podejmowanych tylko na konkretnym obszarze. Gmina Miejska Ciechocinek jest gminą miejską więc rolnictwo ma ograniczone znaczenie.

Gmina prowadzi edukację zmierzającą do zwiększenia poziomów recyklingu i odzysku **odpadów komunalnych**. W celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi Gmina Miejska Ciechocinek zgodnie z obowiązkiem ustawowym corocznie opracowuje analizę stanu gospodarki odpadami. W analizach przedstawiono szczegółowe dane, które wskazują na fakt, że gospodarowanie odpadami komunalnymi przebiega prawidłowo. W związku z corocznym wzrostem wymaganych poziomów recyklingu niezbędne jest zwiększenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, gdyż poziomy osiągnięte w okresie sprawozdawczym były niewystarczające. Właściciele nieruchomości wspierani są w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest.

W okresie sprawozdawczym podejmowano zadania w zakresie poprawy stanu **zasobów przyrodniczych**, zieleni miejskiej i ich rozwoju. Wyznaczono formy ochrony przyrody wymienione w rozdziale o zasobach przyrodniczych. Nadleśnictwo Gniewkowo gospodarowało zasobami leśnymi zgodnie z obowiązującym Planem Urządzania Lasu oraz obowiązującymi przepisami prawa związanymi z gospodarką leśną i ochroną przyrody. Powierzchnia lasów jest mniejsza od średniej krajowej.

Nie uległy zmianie wskaźniki określone dla zagrożeń poważnymi awariami – brak na opisywanym terenie zakładów zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. W latach 2022-2023 nie wystąpiły **nadzwyczajne zagrożenia dla środowiska**. W latach 2022-2023 wspierano OSP poprzez m.in. wyposażenie w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zagrożeń. Sprawny sprzęt, którym dysponują jednostki, zapewnia odpowiednie bezpieczeństwo oraz szybkość reagowania podczas wystąpienia zagrożenia dla ludzi i środowiska.

Oceniając dotychczasowy stan realizacji zadań zapisanych w raportowanym programie jednoznacznie można stwierdzić, że **zadania na bieżąco są właściwie realizowane**, a dowodem na to są wskaźniki oraz zakres wydatkowanych środków finansowanych na realizację inwestycji. **Podejmowane działania przyczyniają się do zachowania oraz poprawy jakości środowiska na obszarze Gminy Miejskiej Ciechocinek.**

Należy mieć jednak na uwadze, że efekty realizacji inwestycji w okresie sprawozdawczym nie zawsze widoczne są od razu. Przykładowo:

- efekty wymiany przestarzałych źródeł ciepła widoczne są dopiero w kolejnym sezonie jesienno-zimowym,
- wynikające z podejmowanej edukacji ekologicznej, zmiany nawyków dotyczących gospodarowania odpadami przełożą się na poprawę wskaźników w zakresie segregacji odpadów w kolejnych latach,
- efekty likwidacji potencjalnie nieszczelnych zbiorników bezodpływowych czy ograniczenie zanieczyszczeń powierzchniowych z rolnictwa może przełożyć się na poprawę jakości wód powierzchniowych nawet po kilku latach.

Ponadto w okresie sprawozdawczym przygotowano szereg opracowań i dokumentacji (np. dotyczących przebudowy dróg), których efekt będzie widać dopiero w kolejnym etapie sprawozdawczym, tj. po zrealizowaniu inwestycji.

Warto również zauważyć, że środowisko jest systemem połączonym i nie zna granic administracyjnych. Dlatego ważne jest podejmowanie działań na poziomie lokalnym i regionalnym.

10. KONTYNUACJA MONITORINGU

W procesie wdrażania programu ochrony środowiska ważna jest kontrola przebiegu tego procesu oraz ocena stopnia realizacji zadań w nim wyznaczonych. Z tego względu istotne jest wyznaczenie systemu monitorowania, na podstawie, którego będzie możliwe dokonanie oceny procesu wdrażania oraz będą mogły być dokonane modyfikacje programu.

Niniejszy raport realizuje obowiązek monitorowania i weryfikacji efektów realizacji wobec obowiązującego dotychczas „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Ciechocinek na lata 2020-2023 z uwzględnieniem perspektywy do 2026 r.” za lata 2022-2023.

Stały monitoring wdrażania zapisów programu powinien być prowadzony w cyklu dwuletnim, co oznacza, że **co dwa lata należy opracować raport z realizacji obowiązującego dokumentu**. Wyniki tego raportu powinny być wskazówką, co należy poprawić, gdzie skoncentrować działania.

Następne dwa lata to realizacja kolejnych działań, po czym znowu należy sporządzić raport z kolejnych dwóch lat realizacji POŚ (zaktualizowanego w 2024 r.). Będzie on dotyczył lat 2024-2025. Z racji dostępności danych kolejny raport można wykonać nie wcześniej niż w II połowie 2026 r.

Wybrane akty prawne - stan prawny na luty 2025 r.

Regulacje prawne w zakresie ochrony środowiska zawarte są w wielu ustawach i aktach wykonawczych (rozporządzeniach). Do najważniejszych z nich, w kontekście realizacji niniejszego dokumentu, należy zaliczyć następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1478).
4. Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 324 z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 399 z późn. zm.).
6. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1087 z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.).
8. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 725).
9. Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 757).
10. Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 1680).
11. Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2024 r. poz. 1361).
12. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 2294 z późn. zm.).
13. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1475).
14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1510).
15. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1311).
16. Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi (Dz.U. 2020 poz. 2270).

SPIS TABEL

Tabela 1. Wynikowe klasy strefy kujawsko - pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2021-2023 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia	9
Tabela 2. Wynikowe klasy strefy kujawsko - pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2021-2023 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	10
Tabela 3. Dane o kotłach i sieciach eksploatowanych przez Komunalne Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej „EKOCIECH” Spółka z o.o.	15
Tabela 4. Dane Wyniki pomiarów równoważnego poziomu dźwięku A, z uwzględnieniem tła akustycznego i niepewności	17
Tabela 5. Porównanie średniego dobowego ruchu rocznego (SDR) dla dróg na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek wg Generalnych Pomiarów Ruchu 2010, 2015 i 2020/2021 celem wskazania zachodzących zmian.....	18
Tabela 6. Wykaz Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek ze wskazaniem stanu wód i informacją czy JCWP jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych	24
Tabela 7. Wykaz celów środowiskowych dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek	24
Tabela 8. Klasyfikacja i ocena stanu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych obejmujących swym zasięgiem Gminę Miejską Ciechocinek na podstawie wyników za 2023 r., a także na podstawie okresu wieloletniego 2016-2021	27
Tabela 9. Zestawienie zadań z zakresu ochrony środowiska na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek zrealizowanych w latach 2022-2023.....	43
Tabela 10. Wydatki Gminy Miejskiej Ciechocinek na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska w latach 2022-2023 na tle innych wydatków	49
Tabela 11. Wartości wskaźników stopnia zrealizowania zadań służących ochronie środowiska w latach 2022-2023	52

SPIS RYCIN

Ryc. 1. Położenie Gminy Miejskiej Ciechocinek	6
Ryc. 2. Sieć hydrograficzna okolic Gminy Ciechocinek	23
Ryc. 3. Zasięg obszaru szczególnego zagrożenia powodzią względem położenia Gminy Miejskiej Ciechocinek.....	29
Ryc. 4. Zasięg obszarów zagrożonych podtopieniami względem położenia Gminy Miejskiej Ciechocinek	30
Ryc. 5. Fragment strony internetowej prezentującej zasady segregacji odpadów w Gminie Miejskiej Ciechocinek	37
Ryc. 6. Granice Obszaru Chronionego Krajobrazu Niziny Ciechocińskiej.....	38
Ryc. 7. Granice Obszarów Natura 2000 Nieszawska Dolina Wisły i Ciechocinek	39
Ryc. 8. Granice Obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły	39
Ryc. 9. Rezerwat przyrody Ciechocinek na tle granic Gminy Ciechocinek	40